

ban
jöhet ki, ha
ntha Kristó-
nzációs olcsó
mabb dolgo-
tja. Egyszer
és mindig ve-
gy sütemény
zsurtészta 10
n szép torta
legjobb dol-
a mindig és a
egpontosabb,
jöjjön el és
marad. —
cukrászmes-
51. Teasüte-
dóan kapha-
1732

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY HÓNAP 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉVŐNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.
KIADÓK: BEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJLEL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHÉNYI UTCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM 575.

DEBRECEN, 1928 SZEPTEMBER 27.

CSÜTÖRTÖK

XXVI. ÉVFOLYAM 219. SZÁM.

Lefegyverzés és felfegyverzés

„A határozati javaslat nem tartal-
maz semmiféle ígéretet, még csak utal-
ást sem az első leszerelési értekezlet
összehívására tekintetében”. — Így
kezde felszólalását Tanczos Gábor tá-
bornok, a magyar delegátus a Népszö-
vetség leszerelési bizottságának keddi
ülésén.

Egy határozati javaslatról volt szó a
bizottsági ülésen és bár a népszövet-
ségi bizottság tanácskozásai a nagy-
közönség figyelmét nem igen kötik le,
mégis érdemes megemlékeznünk erről
az ülésről, mert a magyar delegátus a
tagok elé terjesztett határozati javas-
lattal kapcsolatban olyan igazságokat
szögeztet le, amelyeket nem győzőnk
elégé ismételni. A mi egyoldalú lesze-
relésünk állapota egyáltalán nem ma-
gáért a leszerelés tényéért sajnálatos
és keserű ránk nézve, hanem azért,
mert egyoldalú. Igazságos és a tökéle-
test megközelítő béke ilyen egyenlőt-
lenséget nem hagyott volna fenn, mint
ahogy nem maradt volna fenn Európa
testében a nyitott sebeknek az a soro-
zata, amelyek megmagyarázzák a lesze-
relések, vagy hogy helyesebben
mondhatjuk „lefejezések” egyolda-
luságát. Amíg mi itt állunk javainkból
kiforgatva, erőnkben megfoghatkozva,
országunk területének nagy és értékes
részeitől megfosztottan, — úgy látszik,
még mindig elég erős és fenyegető rém
vagyunk azoknak szemében, akik sem-
miféle idealisztikus elgondolásért nem
hállandók keresztül vinni a maguk lesze-
relését.

Két tétel áll szemben egymással. Mi
azt mondjuk, hogy először revideáljuk
a békeszerződéseket, mint a bajok kut-
forrását, a jogtalanságok és egyenlőt-
lenségek eredendő okát. Mi azt állítjuk
és az idő bennünket fog igazolni, hogy
enélkül a leszerelés, bármilyen huma-
niztikus és magasrendű elgondolás le-
gyen is, mégis meddő ábránd marad.

A tulajdonal viszont ezt mondják: a
leszerelés feltétele a nemzeti biztonság
garantálása. A biztonság érzetére hi-
vatkoznak mindazok a nemzetek, ame-
lyek magukat joggal, vagy jogtalanul
győzteseknek nevezik. A „győztes”
nemzetek győzelmének üres volta és
értéktelensége jelentkezik abban, hogy
a leszerelést a biztonság feltételéhez
kapcsolják. Magyarul szólván mindezek
a nemzetek teljesen világosan látják,
hogy határaitknak, nemzeti létüknek és
a mindennapi produktív életnek a fo-
lyamatos fentartása nincs biztosítva
mindaddig, amíg a legyőzött és eltiport
nemzetek tudatában vannak az elkö-
vetett igazságtalanságok és azok ellen
egyelőre minden megrendezett fegyver-
rel harcolnak. Következésképp ezer és
ezer paktummal, szerződéssel és elkö-
telezettséggel szeretnék megkötni
azoknak a nemzeteknek a kezét, ame-
lyek nem tudnak belenyugodni a há-
borusult egyoldalú békeszerződé-
sekbe.

Ez a magyarizata annak, hogy a
nyugati diplomácia paktumot paktum
után köt és mindenkit szerződéssterve-
zetekkel kínál meg. Nem fontos szá-
munkra az, hogy a békeszerződések
által előírt rendelkezéseket a legyőzött
nemzetek, mint Magyarország és Né-
metország lojálisan betartották és
ezeknek a rendelkezéseknek a szelle-
mében oly mértékben hajtották végre
a lefegyverzést, amely ugyszólván tel-
jesen kiszolgáltatja őket az állig fel-
fegyverkezett szomszédoknak. Ezért
volt szükséges, hogy Magyarország

delegátusa a most jelentkező kedvező
alkalommal ismételten leszögezze Ma-
gyarország álláspontját, amely a mai
helyzetben nem lehet más, mint az,
hogy nem vagyunk hajlandók félreve-

zetetni magunkat tetszetős jelszavak
által és nem írunk alá semmiféle olyan
leszerelési okmányt, amelyben csak
mi adunk és amelynek ellenében mi
nem kapunk semmit.

Két évi mélyfürás után 50 fokos meleg gyógyviz tört elő a szolnoki fürdőszálloda parkjában

A szakértők szerint az erősen gázos gyógytartalma víz hőfoka el fogja érni a 60 fokot

Szolnok, szeptember 26.
Két esztendői kemény fáradozás és
horribilis költségek után
szerdán reggel Szolnokon az új
fürdőszálloda melletti útvonalból
embertestnyi vastagságu hatalmas
meleg forrás szökölt fel,

lett kezdtek el. A fürásnál 624. 640,
majd 870 méter mélységben találtak
ugyan vizet, de ez nem volt elég me-
leg, elég bőséges, úgyhogy a fürást to-
vább folytatták. Közben a város veze-
tősége egyrészt a közönség állandó tá-
madásával állott szemben, másrészt fel-
sőbb helyről is azt hangsúlyozták, hogy
a fürási munkálatokat abba kell hagyni.

amelynek gyógytartalma nyomban két-
ségeitelenül meg volt állapítható. A kut-
fürást 1926-ban a Tisza partján a két
holdas parkban épült fürdőszálloda mel-

Tóth Tamás polgármester azonban
minden támadás és az ellene megindult
fegyelmi eljárás dacára is ragaszkodott

A városi adók 300.000 pengős emelését javasolja a jog- és pénzügyi bizottság az 1929. évre

A takarékosági bizottság az 1.800,000 pengő hiányból mindössze 312.911 pengőt tudott lefaragni — A tervezett pótdadón kívül még 30.508 pengő deficit marad fenn — A városi pótdadó 10, a kereseti adó 1 százalékkal emelkedik

Debrecen város költségvetéséből a
polgárság felé fenyegető veszedelem
mindinkább közelebb jön. Eddig még
csak a kinyomtatott költségvetés szá-
maiban meredezett felénk, ma már a
jog- és pénzügyi bizottság szankeióját
is bírja. A jog- és pénzügyi bizottság
ugyanis szerdán délután dr. Vargha
Elemér tb. főjegyző elnökléte alatt ülést
tartott s ezen tárgyalta le a közgyűlés-
nek legtekintélyesebb és legnagyobb
bizottsága a költségvetési javaslatot.
Megállapítható, hogy a bizottsági tagok
ugyan elég nagy számban jelentek meg
az ülésen a tárgyalásba azonban ke-
vésebbé avatkoztak bele, csupán ellen-
zéki részről történtek értékesebb hoz-
zászólások. Mivel azonban tudvalevően

Nem meglepetés tehát, hogy a jog- és
pénzügyi bizottságnak azonos vélemé-
nye volt a takarékosági bizottsággal.
Ez a vélemény pedig a polgárságra
igen lesújtó. A jog- és pénzügyi bizott-
ság ugyanis azt a véleményt terjeszti
a közgyűlés elé, hogy a bevételeket
172.000 pengővel emeljék, a kiadásokat
187.611 pengővel csökkentse, de egy-
ben a kiadásokat új tételek beállításá-
val 46.700 pengővel emelje is, végered-
ményében

a munkálatok folytatásához és befeje-
zéséhez. Amikor látták, hogy 900 mé-
teren felül az 5s tengeri homok miatt
talált vizet ugy sem tudják használni,
elhatározták, hogy visszazárnak 600
méterig. A visszaelé haladók munkában
kedden eljutottak 870 méterre. Ekkor

erős, szinte kibírhatalan kénszag
áradt a csöveken keresztül, majd
percenként 600—800 liter víz szö-
költ a magasba, amelynek a hő-
mérséklete 3 óraker 22 fok volt,
tizpercenként emelkedett és 5 óra-
kor, amikor a polgármester a hely-
színen megjelent, már 33 fok volt,
8 óraker 45, félkilencor már 50
fok C. A szakértők biztosra veszik,
hogy a víz hőmérséklete el fogja
érni a 60 fokot, úgyhogy Szolnok
város kiülő gyógyfürrását kapott.
A forrást már ma ideiglenesen meg-
vizsgálták és megállapították, hogy
a vízben kén, glaubersó, konyhasó
és vastartalom van. A víz erősen
gázos.

Elek István városi főorvos kijelentette,
hogy a szolnoki víz a parádi vízzel
egyenértékű.

a város vezetősége annak idején
gondoskodott arról, hogy a bizott-
ságban minél kevesebb ellenzéki
legyen.

az eredeti 1.843.419 pengős deficit
312.911 pengő lefaragásával 1 millió
530.508 pengőre csökkentse.

A fedezet kérdésében az a javaslata a
takarékosági és jog- és pénzügyi bi-
zottsági azonos bizottságnak, hogy a
közgyűlés

a ma is már horribilis magasságu
— 1.200.000 pengőre rugó városi
pótdadót tíz százalékkal vagyis
240.000 pengővel 60 százalékra,
az eddig 5 százalékos kereseti
adót egy százalékkal 6 százalékra,
vagyis 60.000 pengővel emelje.

Igy az 50 százalékos tavaívi pótd-
adón felül új adókból fedezetet
nyerne 300.000 pengő, a még eset-
leg hiányzó 30.508 pengőt pedig a
vállalatok jövedelméből eredő ha-
szonrészesezéssel fedezze.

Mindezekből az következik, hogy a
közgyűlés 300.000 pengő új adót vet ki
a polgárságra, hogy a másfélmilliós
hiányt fedezhesse. Pótdadóban tehát a
város polgárságának a legjobb számi-
tás szerint 1.500.000 pengőt kell fizetnie
a város házipénztárába. Ez az összeg
azonban csak a pótdadó és a kereseti
adó. Ezenfelül jönnek még a burkolási
díjak, a vízdíj, csatornadíj, a világítási
és személtuvarozási díjak, nem is szól-

va az állami adókról és egyéb járulé-
kokról, a kegyetlen forgalmi adóról,
amelyeket különösen az iparos és ke-
reskedő épen ugy fog fizetni jövőre is,
mint fizetett eddig. Az új és jövőre bi-
zonyosan növekedő megélhetési nehéz-
ségek és állami közterhek mellé a ros-
kadásig megterhelt polgárai vállaira

magá a város ismét olyan hatal-
mas terheket fog róni, hogy most
már teljesen bizonyos lesz a polgár-
ság összeroppanása.

Nem tudjuk kinek fejlődik ez a város,
kinek szépiül, ha polgársága lerongyo-
lódik, tönkre megy, elpusztul. Nem
tudjuk megérteni, hogyan lehet gondol-
ni is ilyen újabb megterhelésekre a
mai gazdasági viszonyok mellett, ami-
kor ilyen terheket még a békebeli gaz-
dasági viszonyok mellett sem igen
mertek ráronni egy jobb időben élő pol-
gárságra.

A takarékosági, valamint a jog- és
pénzügyi bizottság munkáját tehát nem
tartjuk komolyknak. A költségvetésbe
nem simogató keztyűis kézzel, hanem
radikálisan kell belenyulni, erőlyesen
törölni abból és a város vezetőségét
olyan gazdálkodásra szorítani, amely
megfelel a mai éhínséges, rongyoskodó,
fájdalmas szegénységnek.

Rá kell szorítani a város vezetősé-
gét a legszigorubb, a legmesszebb-
menő takarékoságra.

Ez lett volna a feladata a takarékos-
sági és jog- és pénzügyi bizottságnak
és ez lenne a feladata a közgyűlésnek.
Sajnos, nem bizunk abban, hogy e fel-
adatot teljesíti is. Egyáltalán nem bi-
zunk.

A jog- és pénzügyi bizottság üléséről
egyébként tudósításunk a következő:

ÓBB
us! Egy kiló
karaj 2.60.
csont nélküli
sódar csont-
kilo vékony-
y kiló bőrö-
y kiló köröm-
mentesenél, vá-
áimonffy ucca.
1382

rrépa
ca állomásról
ításra eladó.
Sándor-tanyai
jontja, Bihar-
1519

gy
és és zuzó ol-
Temető ucca
1171

serkek,
tracok készen
tstein kárpí-
Püspöki pa-
z udvarban).
1789

zó-szódát
írban kaphat
utalvány nél-
si Festékház-
u. 2. 1788

nyörü
ók, Schöberl-
ak, matracok,
krények, buto-
nféle ingása-
yosabban kap-
óságkövetítő-
1777

ténvirág
őzsafa-olcsón
ényi ucca 43.
1774

ngora
s u. 15. Megte-
e. 10—3-ig.
1809

fillér
uzaliszt Hor-
ktárában, De-
1810

shordók
dó 20—15 hli-
Nap u. 3. sz.
1813

ladó
r. Rákóczi 41.
1821

olcsó árért
adák, prések,
dók. Széchenyi
1818

anyag
kapufélék el-
ert, Szegfű uc-
z. 1807

ngora
ő sürgösen el-
czynál, Böször-
a, II. emelet.
1799

itünő
pengőért eladó.
rendszerü, erős
gü. Hatvan u.
endéglő. 1801

Az új 3.400.000 dolláros kölcsön

A bizottság elsősorban is a 3.400.000 dolláros kölcsön beruházási programjának revíziójával foglalkozott. dr. Csóka László tb. tanácsnok előadásában. A takarékosági bizottság javasolja, hogy a beruházások közül négyet töröljenek, még pedig a csatorna beholtzására felvett 260.000 pengőt, a szesziföldnél emésztőgödör létesítésére felvett 5000 pengőt, a szikgáti tehenészetre felvett 160.000 pengőt és a külső körut építésére felvett 300.000 pengőt. Ezekhez a bizottság hozzájárult.

A takarékosági bizottság javasolta azt is, hogy a kutak kérdését sürgősen rendezzék és erről költségvetést készítsenek, továbbá, hogy a laktanyák helyreállítására a költségvetésben felvett 100.000 pengőt töröljék, mert ez nem rendes tartarozási munka, hanem beruházás. Erről a nagyközség keretében kellene gondoskodni.

Fejér Ferenc dr.: A városgazdai hivatal kitélepitésére felvett 500.000 pengővel mi van?

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző: Az kapcsolatos a vásárcsarnok építésével. Vásáry István dr. polgármesterhelyettes főjegyző: Információim szerint rövidesen lejön a belügyminiszeri leirat, amely tervet, költségvetést és jövedelmesség kimutatást kíván a vásárcsarnokról.

Csóka László dr. tb. tanácsnok ezután ismertette azokat a beruházásokat, amelyekre a nagyközséssel kapcsolatban jóváhagyott közgyűlési határozat van. Ezek: az erdei iparvasút kocsiparkjára 180.000 pengő, szennyvízszűrőtelepi létesítményekre 100.000 pengő, egyetemi központi épületre 2.900.000 P.

Markovits Elemér dr.: A közgyűlési határozatban benne van, hogy csak akkor adják ezt az összeget a város, ha a közkórházat visszakapja a város, ha a közkórházat visszakapja és értékesítheti.

Vásáry István dr. polgármesterhelyettes: Ez a dolog még nem áll úgy, hogy mi itt most elhatározhatjuk, hogy töröljük a 2.900.000 pengőt. Ugy áll az ügy, hogy

Kórházat is kell csinálni és központi épületet is.

Csóka László dr. tb. tanácsnok folytatta ezután a beruházások felsorolását. Elemi iskolák 72.000 pengő, óvodák 235.000 pengő, tűzoltóság mászóháza 25.000 pengő, mezőgazdasági épületekre 400.000 pengő, erdei iparvasút telepe 280.000 pengő, városgazdai hivatal kitélepitése 449.000 P, a városgazdai hivatal helyének planirozása 20.000 pengő, vásárcsarnoki telkek megszerzése 260.000 pengő, köztemető körülkerítése 84.000 pengő, nagyerdői mélyfúrás 100.000 pengő, Klinker téglagyár 150.000 pengő.

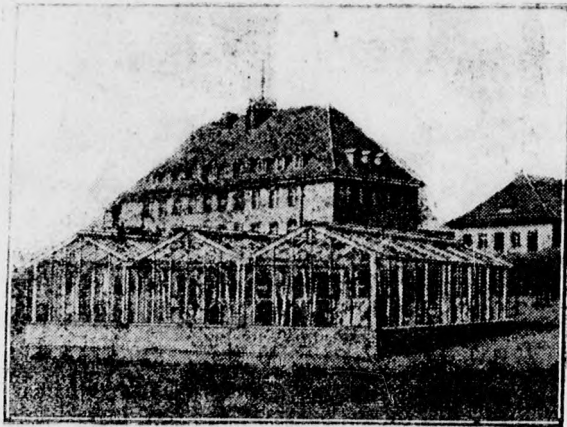
Beruházások a szennyvízszűrőtelepen és a birtokon

Zöld József tanácsnok ismertette a szennyvízszűrőtelepi beruházások ügyét, elmondva, hogy erre vonatkozólag a kulturális hivatal és a m. kir. halálleltani és szennyvízszűrő kísérleti állomás javaslatot dolgozott ki. Négy szennyvízlepesztő medence van a telepen, ezekből a szennyet kézi erővel távolítják el, ami nem gazdaságos.

Mechanikus uton való eltávolításra berendezéssel ellátásra és zsílipberendezésre 60.000 pengőt szánnak, 40.000 pengőből pedig kisebb berendezéseket, így egy 20-30 holdas tavat.

Dr. Miszty Károly főjegyző és dr. Freund Jenő hozzászólása után a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a 60.000 pengős munkálatra utasítsa a tanácsot pályázatkiírására, a 40.000 pengős munkálatok elvégzését pedig ebben a keretben engedélyezze.

Véress Géza dr. tb. tanácsnok ismertette a külső mezőgazdasági birtokon rossz karban lévő épületeknek a nagyközség terhére való kijavítása ügyét. Erdődy Lajos és Polgáry József bizottsági tagok a gazdasági és műszaki ügyosztály képviselőivel a helyszínen vizsgálták meg a helyzetet és megállapították, hogy

A münchenbergi Vilmos császár növénytenyésztési kísérleti intézet látképe, a német kultúra egy jelentős mértföldköve.

817.000 pengős új építkezésre volna szükség.

Ennyit azonban a város nem bír meg, úgy hogy csak 400.000 pengőt vettek fel. 300.000 pengőből tataroznak, 100.000 pengőből pedig újat építenek. Javasolja a tanács, hogy először kérdezzék meg a bérlőket is, hogy mennyivel járulnak hozzá a építkezéshez.

Markovits Elemér dr.: Annak a bérlőnek, aki nem tartotta be azt a kötelezettségét, hogy tatarozzon, nem építenék újat.

Zöld József tanácsnok: Nem a bérlőnek építünk, hanem magunknak.

A költségvetés tárgyalása

Csóka László dr. tb. tanácsnok ismertette Debrecen város jövő évi költségvetését, elmondva, hogy azt kiadták a takarékosági bizottságnak, amely megtette a maga javaslatát, a felügyelő bizottság is végigvizsgálta és magáévá tette a takarékosági bizottság javaslatát, ugyszintén megtette a gazdasági bizottság a javaslatát. A takarékosági bizottság általánosságban a szükségletek egy részét csökkentette, a bevételeket pedig több helyen emelte, így

300.000 pengő különbség áll elő a költségvetési javaslattal szemben.

A bizottság a javaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául vita nélkül elfogadta.

Sok a vendégeskedési költség.

A részletes tárgyalás során az I. csoportnál, az általános igazgatásnál a takarékosági bizottságnak azt a javaslatát, hogy

az irodaszerek beszerzésére a jövőben hirdessenek versenytárgyalást, elfogadták.

A vendéglátásra felvett 8000 pengőt dr. Markovits Elemér soknak tartotta.

— Egyebet nem olvas az ember, — mondotta, — minthogy a város vezetőségét ide hívják, oda hívják és hogy ez, meg amaz jön Debrecenbe vendégként. Ez súlyos terhet ró a város főtisztviselőire és akadályozza az ügymenetet is, gyakorlati haszna pedig a városnak ebből nem igen lesz.

Vásáry István dr. polgármesterhelyettes: Nem a várostól függ ez, bizonyos hatóságoknak, hivatalos és félhivatalos alakulatoknak és társadalmi egyesületeknek kell ezzel szakítani. Amíg ez meg nem történik, nem lehet kitérni előle. Pedig ez nekünk is kimondhatatlan teher, de nem lehet másképp kitérni előle, ha csak a közgyűlés meg nem tiltja az ilyen fogadásokban való részvételt. Ezt pedig nem lehet.

A bizottság változatlanul elfogadta a tételt.

A takarékosági bizottság javasolta, hogy az előirányzott számológépeken felül még egy számológépet szerezzenek be; ezt a javaslatot a bizottság magáévá tette.

Bevételt növel a bizottság

A takarékosági bizottság javaslatára a bizottság kimondta, hogy szükségesnek tartja a helyegben lerótt forgalmi adóból előirányzott 270.000 pengős bevételnek 30.000 pengővel való emelését, továbbá a késedelmi kamatok 75.000 pengős tételének 10.000 pengővel való emelését.

Polgáry József: Ezekon a birtokon jórészt 100 esztendő vályogépületek vannak. Szilárd épületekre lenne szükség, főleg magtárakra.

A bizottság végül is elhatározta, hogy csak a javítási munkálatokat vizsgálja a közgyűlés elé, a többire vonatkozólag pedig egyezkednek a bérlőkkel.

Elhatározta a bizottság, hogy a tanács előterjesztésére takarmányozás céljára 11.000 pengő póthitel engedélyezését kéri a közgyűléstől, négy vaggon zab beszerzésére.

Adják bérbé a fürdőt

A városi fürdő és uszoda költségvetési tételénél Markovits Elemér dr. célszerűnek tartotta, hogy

a fürdőt adják ki bérbé, mert évről évre ráfizetéssel jár.

Egyébként az uszoda is alig, hogy kiüzetődik.

A tételt változatlanul fogadják el.

Fel kell állítani a középfokú gazdasági iskolát

A III. csoportnál, a közoktatás, közművelődés, vallás címmel a gazdasági bizottság ismét javaslatot tett

a középfokú gazdasági tanintézet felállítására,

javasolva, hogy utasítsa a közgyűlés a tanácsot: ebben az irányban olyan időben tegye meg a javaslatát, hogy a költségvetésbe beállíthatók legyenek. A jog- és pénzügyi bizottság ezt a javaslatot egyhanguan elfogadta.

Felirat a zeneiskola neveltséges államsegélye miatt

A zeneiskola fenntartása a városnak 43.000 pengőjébe kerül. Ezzel szemben a kultuszminiszter mindössze 400 pengő államsegélyt ad.

A bizottság nagy helyesléssel fogadta el a takarékosági bizottságnak azt a javaslatát, hogy a közgyűlés ismét írjon fel a kultuszminiszterhez, rámutatva az államsegély neveltségesen csekély voltára és amennyiben a kultuszminiszter nem hajlandó nagyobb segélyt adni, utasítsa vissza a város a 400 pengő államsegélyt.

Csak a fél szubvenciót adják ki a színháznak

A Csokonai-színház segélyére vonatkozóan a takarékosági bizottság, tekintettel arra, hogy Kardoss Géza színházgázató szerződése a jövő év szeptember elsejével lejár, azt javasolja, hogy csak a költségvetési év első felére adjanak szubvenciót a színházgázatónak, mert nem volna értelme, hogy a Csokonai-színház sorsáról való döntés előtt a város már most lekösse magát.

Markovits Elemér dr.: Nagyon helyes! (Nagy derültség.)

Nem csökkentik a Debreceni Szemle segélyét

A közművelődési intézetek és egyesületek segélyénél dr. Markovits Elemér azt javasolta, hogy a Debreceni Szemle folyóirat 5000 pengős segélyét csökkentsék, a bizottság azonban változatlanul fogadta el a tételt, azzal, hogy ezt a belügyminiszter már jóváhagyta.

A Debreceni Független Újságot

példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő

letétele ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság **KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT.**

219 számú szelvény

1800 pengő nyomtatványszámla a szegényháznál

A IV. csoportnál (szegényügy és népjólét) dr. Markovits Elemér a szegényház kiadási tételénél megkérdezte, hogy minek ide 1400 pengő nyomtatvány. Vásáry István polgármesterhelyettes főjegyző azt a felvilágosítást adta, hogy a vígalmi adó kezelési nyomtatványait itt számolják el, mert a vígalmi adó egészében szociális célokra megy.

Markovits Elemér dr.: De nem tisztán a szegényház céljára!

A takarékosági bizottságnak azt a javaslatát, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot: terjesszen elő javaslatot a város különböző helyein hajléktalanok menedékházainak felállítására, a jog- és pénzügyi bizottság elfogadta.

A toronyórák és a sétányok

A VI. csoportnál (városépítés, utcák, terek, járdák gondozása) a sétányok és fáilitványok tételénél dr. Markovits Elemér soknak tartotta a parkokra felvett 117.000 pengőt.

Ary Lajos főszámvevő: Hogy tetszett kihozni ezt az összeget?

Markovits Elemér dr.: Ugy, hogy levontam a toronyórák karbantartására és világítására felvett összeget. (Óriási derültség.)

Markovits Elemér dr.: Ne tessék nevetni, mert ez valóban itt van felvéve.

Miszty Károly dr. főjegyző: A Nagyerdőt muszáj parkirozni.

Markovits Elemér dr.: Ez nagyon elasztikus, émekelem nem muszáj. A Nagyerdő ugys szép.

A tételt változatlanul elfogadták.

Szaporítják a műszaki ügyosztály személyzetét.

Az utak építésénél dr. Markovits Elemér szótvetette, hogy óriási kár éri a várost amiatt, hogy az utak építése nincs kellő módon ellenőrizve. Indítványozza, hogy legalább az átvételhez hívjanak be a törvényhatósági bizottsági tagok közül szakértőket.

Freund Jenő dr.: Az átvétel már befejezett dolog, a műszaki ellenőrzésre leginkább a munka elvégzése alatt van szükség, mert a keveréstől igen sok függ és ezt csak a munka alatt lehet ellenőrizni, ugyszintén azt is, hogy az előirt anyagot használják-e fel. A műszaki ügyosztály személyzetének a kiégését egyébként a takarékosági bizottság javasolja is. Egy építész, egy utépitő mérnök, egy műszaki rajzoló és egy díjnok szaporulata lenne így a műszaki ügyosztálynak.

A bizottság a tételt változatlanul elfogadta, a dr. Markovits Elemér javaslatával együtt.

A közvilágítást ne csak a fogyasztók fizessék.

A közvilágítás tételénél dr. Markovits Elemér rámutatott arra, hogy a közvilágítás terhé jelenleg teljesen a fogyasztók viselik. Ez a legigazságtalannabb megterhelés, mert a közvilágítás nemcsak a fogyasztók érdekében történik. Ezt valahogy revízió alá kell venni.

Az önbiztosítás.

A VII. csoportnál, a vagyongazgatásnál a gazdasági bizottság javaslatára a bizottság javasolja a közgyűlésnek, utasítsa a tanácsot, hogy december 31 napjáig tegyen javaslatot az önbiztosításról.

Gyümölcskertészeti tanfolyam.

A városi kertészet tételénél a gazdasági bizottság javasolta, hogy a kertészettel kapcsolatban tartsanak tanfolyamot gyümölcskertészeti szakmunkások képzésére, hogy így a gyümölcskertészetet megszervertessék. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Ezután változatlanul elfogadták a költségvetés egyéb teteleit, ugyszintén a vállalatok és alapok költségvetését is.

1.530,508 pengő a deficit.

Végeredményben a takarékosági bizottság javaslatai alapján a jog- és pénzügyi bizottság

1928 szeptember 27.
 ügyi bizottság
 szemben a bev
 emelte, a kiad
 csökkentette,
 új tételek be
 jött ki. Így v
 vetési javaslat
 eredetileg
 312.911 pen
 Fedezet er
 adóbból 1.200.0
 százalékos em
 pengő, a keres
 léséből 60.000
 szesen 300.000
 még hiányzó
 jövedelmének,
 nek a fokozásá
 A pótdadó ip
 zalek lesz a ta
 ben, míg a ker
 valyi 5 százalé
 Fehér egér
 apróhírde
 Az egyik de
 detési oldalán
 következő hira
 „Fehér egér
 Agárdi 14.”
 Az apróhírde
 tek el a mega
 ret akartak vá
 kaptak, csak m
 vel Bódi nem
 foglalkozik, ha
 Bódit nagyon
 amely miatt s
 Felment a ren
 tett az ismeret
 gnyit fizött be
 lentés alapján
 totta és keresi
 jat.
 Vasfajakat
 A debreceni
 letére vértől e
 dász József
 alatti lakos, ak
 zós háztartásb
 hálynéval össz
 egy nehéz vas
 gott, hogy súly
 A veszekedésr
 asszony az ő
 adta a disznót,
 Barthné a kon
 szobába a vas
 találta. Vadász
 be.
 Kanadából
 elé került
 fogh
 A debreceni
 kovszky Lajos
 ügyét, aki egy
 lozh Pálnét ug
 esontörést sze
 vénysek tárgya
 lohnmé feljelent
 szkyt hat hóna
 son az asztalos
 hogy Baloghné
 mekét játéka
 kedés során és
 jára ütött, hog
 Vitkovszky a
 jelentett be. A
 az ügye a tábla
 nadába, Amerik
 pott hajóiggyve
 31-én jött vissz
 hosszú ut után,
 ügyesség úgy
 adott ki ellene,
 tott, hogy lakó
 receni tábla az
 Kanadát megjá
 után kihirdette
 megváltoztatták
 és két hónapi f
 büntetését. A v
 büntetést kitölt
 lábra helyezték.
 — Térzene.
 földtől delután
 idő esetén a C
 szán térzenét ta

üggyi bizottság a költségvetési javaslattal szemben a bevételeket 172.000 pengővel emelte, a kiadásokat 187.611 pengővel csökkentette, a kiadások emelésével és új tételek beállításával pedig 46.700 P jött ki. Így végeredményben a költségvetési javaslat szerint

eredetileg 1.843.419 pengő hiány 312.911 pengővel 1.530.508 pengőre csökkent.

Fedezet erre az 50 százalékos pótdóóból 1.200.000 pengő. A pótdóó 10 százalékos emeléséből körülbelül 240.000 pengő, a kereseti adó 1 százalékos emeléséből 60.000 pengő, együtt tehát összesen 300.000 pengő bevétel várható. A még hiányzó 30.508 pengőt a vállalatok jövedelmének, illetve a haszonrészesedésnek a fokozásából remélik bevenni.

A pótdóó így az 1929. évre 60 százalék lesz a tavalyi 50 százalékkal szemben, míg a kereseti adó 6 százalék a tavalyi 5 százalékkal szemben.

Fehér egér tenyésztésről szóló apróhirdetés miatt rendőri nyomozás

Az egyik debreceni napilapnak a hirdetői oldalán megjelent a napokban a következő hirdetés:

„Fehér egér saját tenyésztésből. Bódi, Agárdi 14.”

Az apróhirdetés nyomán többen mentek el a megadott címre és fehér egereket akartak vásárolni. Fehér egereket nem kaptak, csak nagy méltatlankodást, mivel Bódi nem fehér egér tenyésztéssel foglalkozik, hanem gyermekeket tanít. Bódit nagyon bántotta a csunya tréfa, amely miatt sok kellemetlensége van. Felment a rendőrségre és feljelentést tett az ismeretlen tréfacsináló ellen, aki gúnyt űzött belőle. A rendőrség a feljelentés alapján a nyomozást megindította és keresik az apróhirdetés feladóját.

Vasfazekat vágott az asszony a férfi fejébe

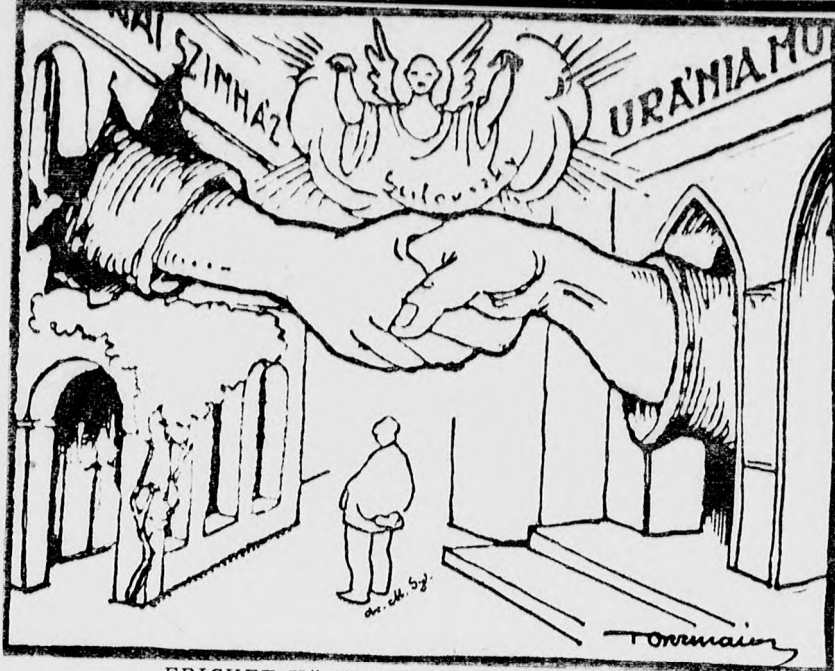
A debreceni rendőrség központi ügyeletére vértől csöpögő fejjel bemnt Vadász József Paesirta uca 37. szám alatti lakos, aki előadta, hogy a vele közös háztartásban élő özv. Barth Mihálynéval összeveszett és az asszony egy nehéz vasfazekat úgy a fejébe vágott, hogy súlyos sebet kapott a fejen. A veszekedésre az adott okot, hogy az asszony az ő megkérdése nélkül eladta a disznót. Ezért veszték össze és Barthné a konyhából bevágta hozzá a szobába a vasfazekat, amely homiokon találta. Vadász sérülését orvos kötözte be.

Kanadából a debreceni tábla elé került, ahol két hónapi fogházra ítélték

A debreceni tábla most tárgyalta Vitkovszky Lajos sajtószentpéteri asztalos ügyét, aki egyik lakószomszédját, Balogh Pálnét úgy megütötte, hogy az esonttörést szenvedett. A miskolci törvényszék tárgyalta le az ügyet. Baloghné feljelentésére és elítélte Vitkovszkyt hat hónapi fogházra. A tárgyaláson az asztalos azt hozta fel védelmére, hogy Baloghné támadta meg őt a gyermekek játéka miatt keletkezett veszekedés során és a vaslapáttal úgy a karjára ütött, hogy megsérült.

Vitkovszky az ítélet ellen felebbezést jelentett be. Azalatt az idő alatt, míg az ügy a tábla elé került, átment Kanadába. Amerikában élő bátyjától kapott hajójeggyel. Kanadából ez év július 31-én jött vissza és alig pihent meg a hosszú ut után, már letartóztatták. Az ügyészség ugyanis elfogott ipartanost adott ki ellene, amikor tudomására jutott, hogy lakóhelyét elhagyta. A debreceni tábla az íratok ismeretése és a Kanadát megjárt asztalos kihallgatása után kihirdette az ítéletet, amelyben megváltoztatták a törvényszék ítéletét és két hónapi fogházra szállították le a bűntudását. A vizsgálati fogsággal a bűntudást kitöltöttnek vették és szabadlábra helyezték.

Térzene. A honvédenekar csütörtökön délután 5 órától 6-ig kedvező idő esetén a Csokonai-színház terraszán térzenét tart.

FRIGYET KÖTÖTT A KÉT SZOMSZÉDVÁR.
A váratlan frigyből Scitovszky belügyminiszternek a békeangyal szerep. Kardoss szinigazgatónak 25.000 pengő, a moziirősztnak a káröröm, dr. Magoss György polgármesternek a hosszúság és a városi autonómiának egy súlyos pofon jutott.

Egy kicsapott diák meghamisította a református tanintézet pecsétjét

Az utóbbi időben két ízben is meghamisították a tanítóképzőintézet pecsétjét. A múlt iskolai évben László József nevével.

az intézetből kiutasított növendék hamisította meg a pecsétet s készített magának ezzel jeles bizonyítványt, amelynek segítségével fel akarta magát vétetni a miskolci tanítóképzőbe.

Az igazgatóság felfedezte a dolgot s megtette a megfelelő lépéseket. Most egy ismeretlen fordult a Debreceni Hirlaphoz, még pdig az igazgató dr. Veress István névalírásával az intézet pecsétjével ellátott levélben, hogy a lap közölje „Erdélyi jegyzetek” című cikkét.

A lap a cikket közölte is dr. V. I. aláírással. Mikor a névtelen közöltettni akarta folytatását, véletlenül kiderült, hogy

dr. Veress István igazgatónak a közleményhez, amely propagandát akar csinálni valami Kiss István erdélyi költőnek, semmi köze.

Az igazgató megtette a bünygyi feljelentést az ismeretlen ellen, aki az intézet pecsétjét meghamisította. Igaz rosszul, mert kihagyta belőle az orando et laborando szavakat.

Felhívja az igazgatóság a közönséget, hogy ha ilyen hamisított pecséttel ellátott írat kerül birtokába, tegyen neki jelentést.

Szíven szurta a haragosát

Ez év január 4-én a nyiregyházi szőlőkben élethalál küzdelmet vívott egymással két nyiregyházi lakos. Jacek Kovács András és Riskó Mihály, akik régóta haragudtak egymásra. Részegen szembetalálkoztak a szőlőkben és Jacek Kovács nekirohant Riskó Mihálynak és botjával ütlegelte. Riskó a botot kiverte a kezéből, mire bírokra mentek.

tott elő és szíven szurta ellenfelét.

A nyiregyházi törvényszék vonta felelősségre Riskó Mihályt és egy évi börtönrre és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ügy felebbezés folytán került a debreceni tábla elé, amelynek Perjessy tanácsa indokainál fogva helyben hagyta a törvényszék ítéletét, csupán a pénzbüntetés kiszabását mellőzte.

Nyolc önálló indítványt terjesztett a közgyűlés elé és három interpellációt jelentett be a Független Polgári Párt

A pénteki városi közgyűlés elé Hegy-megi Kiss Pál országgyűlési képviselő és a Független Polgári Párt városi bizottsági tagjai több önálló indítványt terjesztettek be és interpellációkat jelentettek be, amelyeknek mindegyike igen fontos, a várost és a polgárságot, különösen a kispolgárokat érintő kérdést tárgyal. Az indítványok a következők:

SEGITENI KELL A HOMOKKERTI ÁLLAPOTOKON.

Alulírottak tisztelettel kérjük a tekintetes törvényhatóságot, hogy a homokkerti rendezetlen állapotokon segíteni méltóztassék. A Bánffy uca közlekedése körül lehetetlen helyzet van.

A Bánffy uccát a Hid uccánál össze kellene kapcsolni, hogy így a Bánffy uca kijáratot kapjon a Hid uccára s ezáltal a vasuti sínekben való életveszélyes átjárás megszüntetessék.

Ugyancsak szükséges s ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a Lónyai uca tűzveszélyes és közlekedésre alkalmatlan

voltán is segíteni méltóztassék azáltal, hogy

ez az uca a Szabó Kálmán uccára kijáratot kapjon.

Mindez igen csekély áldozatba kerül. Végül rá kell mutatnunk arra a körülményre is, hogy

a Homokkert voltaképeni vizellátása megoldva nincsen.

Abból a nyolc kútból, amit a város ott furatott, csak négy ad vizet, a másik négy be van temetve. A négyből is két-tőnek — az Óvoda és Szabó Kálmán uccainak — vize ihatatlan. Holott a Homokkerten több ezer ember lakik, kiknek egészségéről gondoskodni kell.

Bár sokszor megígérték, a Homokkertenek ma sincs meg a villamosa!

Sőt a Kossuth uca—Vágóhid villamos vonalon levő Galamb uccai megállót is megszüntették, holott ez a Homokkertből a Belvároshoz szolgáltatott forgalmat.

Egétően szükséges a Homokkert fő-uccájának,

a Szabó Kálmán uccának a burkolása,

mivel ez az uca összekötő ut a Vágó-hidhoz és a közlekedés a köveztelen uton leküzdhetetlen nehézségbe ütközik.

A KUKORICAMOLY IRTÁS KÖLTSÉGEI.

Tisztelettel javasoljuk: utasítsassék a városi tanács, hogy

a molyirtás ellenőrzésére kiküldöttek tevékenységéről tegyen jelentést,

valamint terjessze fel a törvényhatósághoz azoknak névsorát, akiket a vonatkozó földművelési miniszteri rendelet értelmében meg kellett büntetni.

A BÖSZÖRMÉNYI UTI ÁLLAPOTOK RENDEZÉSE.

A Böszörményi ut páros oldalán vezesse végig a világítási vállalat a villanyvezetékét,

hogy az ottani szegényebb lakosoknak is módjuk legyen ezt bekapcsolni. A 20. szám előtt levő tücszap nyitassék meg szabad tücszapként, mert ez a hely volna központi fekvésénél fogva

legalkalmasabb a környékbeli lakosság vizellátására.

A Böszörményi utnak a 35. számtól a Nyulasi barakkokig terjedő része, különösen az itt vezető gyalogjárda az időjárás szerint por vagy sártenger:

salakakl vagy valami olcsó anyaggal feltöltendő.

Ezidőszerint csak a vasuti töltés a használható gyalogjáró, ami pedig természetesen életveszélyes.

Vezetessék ki a villamosjárat, mint régebben is volt, egészen a barakkokig, a mai jegyárak mellett.

Hiszen ott már egy külön városrészt alakult ki, amelynek lakossága, de különösen az ottani középiskolás tanulók minden alkalommal kénytelenek a gyaloglás miatt feleslegesen idejüket pazarolni.

VEGYE VISSZA A VÁROS A RÉGI BÁBAKÉPZŐT.

Javasoljuk, hogy ama határozatot, mellyel a város a régi babaképezde épületét „Kulturtaftomány” céljaira a kultuszminiszter urnak rendelkezésére bocsátotta —

helyezze a közgyűlés hatályon kívül.

Indokaink a következők: Az idevonatkozó törvény, mellyel kulturtartományokat akar szervezni a kultuszminiszter ur, még csak a jövő zenéje, viszont Debrecen város koldus közegészségügyi viszonyai kétségbeejtőek, kórháza nincs, épületeire szüksége van.

MEG KELL SZÜNTETNI AZ IPARI MUNKÁK HÁZILAG VÉGZÉSÉT.

A helyi ipar köréből állandóan hangzik fel az a panasz, hogy Debrecen városában a közhivatalok építésénél a helyi ipar munkája igen sokszor mellőztetik, sőt túl sok a házilag végeztetett ipari tevékenység is.

Javasoljuk, hogy a helyi ipar megfelelő védelme érdekében a közgyűlés írjon fel a kormányhoz:

ipari munkáknak házilag való végzését a város szüntesse be,

a szükségtelen közüzemek megszüntetése kérdésének tanulmányozására kiküldött bizottság pedig jelentésének sürgős megtételére hívassék fel.

LEGLÉLT A KERTSÉGIEKNEK.

A város gazdaságában levő repülőtérből (Epreskert) 50—60 holdat adjon a közgyűlés a tégláskerti és boldogkerti tehemes gazdáknak legelőnek méltányos árban házi kezelésben. Továbbá a vargakerti és környékbeli tehemes gazdák számára jelenleg a gör. kath. lelkes ur által bérelt fűzfást tessék átadni szintén méltányos áron, annál is inkább, mert a jelenlegi bérlő hallomásunk szerint bolgár kertszének szándékozik átadni s mert épen ez a terület ezeltől is közleget; volt.

KERTSÉGEK HOZZAKAPCSOLÁSA A VÁROSHOZ.

Az Ujkert, Köntös-, Csige kert, a Sestakertnek a Poroszlay uttól kezdődő része, különösen pedig a Böszörményi uti barakkok s az ott kialakult városrészt mindegyike csupán egyetlen egy uton kapcsolódhatnak be — átvezető és összekötő uccák hiányában — a város verkeringsébe. Nem is beszélve arról, hogy a légvonalban tulajdonképeni közvetlen szomszédok esetleg 1—1 és fél órai kerü-

sárga ábrázatu idős ember állott a leglővel juthatnak egymáshoz a tényleges valóságban.

Az iskolásgyermekek pedig minden nap kétszer kénytelenek az óriási utat megtenni.

E lehetetlen állapotok rendezésére javasoljuk a következőket: Nyitassék meg a Poroszlai utnak a Bösörmei utra szolgáló kapuja, ami már régebben is így volt. Nyitassék meg a Poroszlai uton tervezett és az egyetemhez s a barakkokhoz vezető kereszt- és összekötő uccák. Állíttassék fel egy elemi iskola a lóvásártéren, mint körülbelül központban. Végül a régen és állandóan panaszkodt várnak helyezzessék ki a régi Nyulási csárdához.

VEZESSENEK KÖZGYÜLÉSI NAPLÓT.

Mondja ki a közgyűlés, hogy tanácskozásairól a jegyzőkönyv mellett a tanácskozás lefolyását feltüntető

részletes naplót vezetett és ennek mikénti foganatosítás végett javaslatkészítési céljából a városi tanácsot utasítja.

Interpellációk

A tanyai gazdák panszolják, hogy a tanyai gazdák kéményseprését a hatóság végezteti. Holott az állandóan kintlakó gazdák kéményük tisztántartását saját érdekükben állónak tartják s azt maguk végzik.

a hatósági kéménysepréssel csak zaklatásnak lenének kitéve,

mert igen gyakori eset, hogy egyéb dolgok miatt a városban vannak elfoglalva, a tanyaépületet, hol a kéményhez a hozzáférhetőség lehetséges volna: nyitva nem tarthatják.

Hajlandó-e a polgármester ur ezen a kérdésen segíteni?

Szíveskedjék tájékoztatni a polgármester ur az egyetemi építkezésekről.

Igaz-e az, hogy az építkezési bizottságmég ülést sem tartott — a munka pedig halad?

A Régi Téglavetőben a közegészségügyi intézmények teljes hiánya a jövő nemzedékét;

a kis gyermekeket sújtja elsősorban és legfőképpen.

A sok különféle nyomorúság között talán a legrettenetesebb és a közegészségre legveszedelemesebb:

az utnéléküliség.

Száraz időjárás mellett a bacillusokkal teljes por, őszi, tavaszi és téli lucskos időben pedig a feneketlen sár és pocsolva. Különösen ez a körülmény rejti a többi között az iskolához vezető ut is éppen olyan állapotban van. S ezt az utat kell megtenni körülbelül 60—70 többlenyire hiányos ruházatban járó szegény gyermekeknek naponta legalább négyszer. Elképzelni is rettenetes, hogy milyen következményekkel járhat ez rájuk télviz idején!

Tisztelettel kérdezem, hajlandó-e a Vulkán és Czeizing telepeknél, valamint a Régi Téglavetőnek több utcáit, különösen pedig a köntösgáti iskolához vezető utat megfelelő olcsó burkolattal ellátni, vagy legalább feltölteni.

SIPKOVITS BÉLA

Tűkőrgyártás. Üvegcsiszolás.
Kírátkatok tűkőrzése, épület és portál üvegezés. Nagyvárad u. 15. (Sziv u.) Tel. 356.

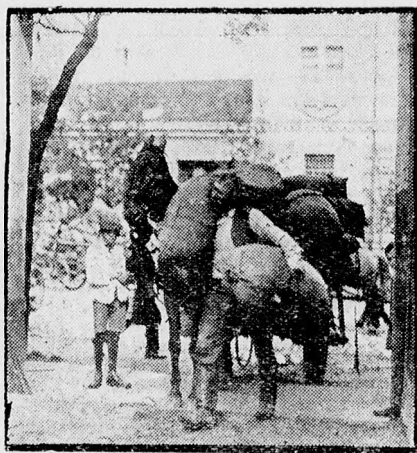
Női kalap-

különlegességek — Jutányos átalakítások — Olcsó árak — Takarékosági könyvekre hat havonta
KARDOS BÉLANÉ Miklós u. 4. I-ső emelet.

Megeszi az „óto” a békebeli Debrecen legkedvesebb figuráit: a talyigásokat Bugyi Sándor utódai egyre fogyatkozva vivják nap-nap után kilátástalan küzdelmüket a lóerővel a lóerő ellen

A messze távolba tűnt, soha vissza nem térő multnak itt maradt, Debrecenben egy apró darabkája. Olyan az egész csak, mint egy uccaporban talált tükörcserép, de mi, akik láttuk és éltük azt az édes, gondtalan, mindig visszasírt időt, meglátjuk benne az egész akkori világot. Ez a tükörcserép a debreceni talyigás. Mindegyikünk visszaneszel erre a szóra a multba. Csakugyan, érdekes! Hát mégis itt vannak közöttünk Bugyi Sándor utódai, akiknek országos nevet szerzett, egyéni zamatot adott a híres talyigás, aki kalendáinak jóízű elbeszéléseivel egy egész országot nevetettet meg? Hogy élték át ők azt a sok veszedelmet, amin keresztülment mindenki a nagy idők alatt s hogy vannak az egyik, legismertebb debreceni specialitás kintünö képviselői? Hogy vivják a kilátástalan harcot a gép ellen, amit napról napra olyan nagy veszteségekkel harcolnak meg a szintén egy lóval fuvarozó konflis kocsisok?

Ma végigkérdeztem őket az egyik talyigás-álláson, — csufság lenne kérem standnak nevezni azt a helyet, ahol a talyigások állomásoznak. Az első pillanatra láttam, hogy nem kapok rózsás képet a debreceni talyigás mai sorsáról. Ugyanis hosszú sorban állottak itt talyigások. Azazhogy nem is hosszú sorban, mert összeviszta fordították abrakolás céljából a lovakat. Szó, ami szó, nem valami híres módra néznek ki Bugyi országzserte ismert lovainak, a Csinos-nak, a Sárgá-nak hivatalbéli utódai. A mostani Csinosok és Sárgák semmivel sem mutatnak több tüzet és jobb

Néha nemcsak a talyigás lónak nehéz a dolga, hanem a talyigásnak is.

kondíciót, mint kiváló elődeik. Szóval ebben a tekintetben nem változott semmit a helyzet. Az emberek szintugy ülnek ott, hindumódra ereszkedve gugg-ra, mint Bugyi és cimborái a talyigás-állomással szomszédos házuk mentén. Az arcukon nem látszik változás. Kerekkepű és ritkán elgondolkozó, inkább mosolygós a talyigás ábrázata, minthogy a sok várakozás unalmát beszélgetéssel őríti el az ember s ahol sok talyigás beszélget együtt, a gondok és a nyomorúság ellenére is könnyen megszületik a tréfa. Olyan bohémfoglalkozás ez, kérem tisztelettel. Az ember vár, vár sokáig a jó szerencsére, amíg aztán megjön egy jó, zsiros fuhar képeben. Az a baj csak, hogy zsiros fuhar igen ritka manapság. A talyigások ruházata nem sokban különbözik a Bugyi Sándorétól. Utótkopott, foltos is akad közte elég. De hát nem frakkos bál a talyigásmesterség, munkábaló testruha kell oda.

Az emberek reménykedve sietnek elém, ahogy feléjük megyek az állomás irányából. Rossz jel. Nagy lehet a konkurrencia, ha ilyen ugrálás megy egy nem is bizonyosan jó fuvar után. Egyszerre alábbhagy azonban az érdeklődés, amint megtudják, hogy nem fuhar léssen, hanem fényképezés. Alacsony,

közelebb hozzám. Nini, ugy-e, hogy lehet fürge az öreg ember is. Hiába kapacitálom, nem ül fel a lóra. Habozva várja ábrázatán azt a minden öt-hat lépésre kiütöző pár fakó szőrszálat.

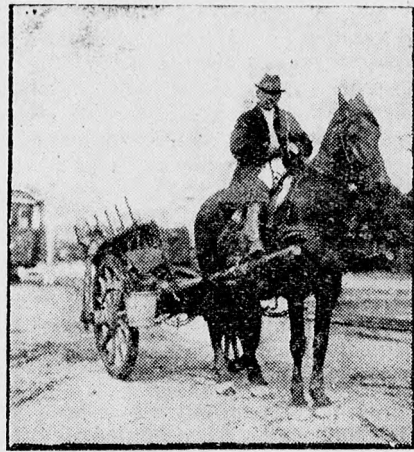
— Nem kell nekem a finkip; nem szeretem én az ilyet. Kérdezze az ur a többit.

Hát kérdem. De nem valami nagy a bizalom. Legszívesebben vállalkoznék egy kedélyes képű ötvenkörűli talyigás, akít csakugyan a legjobban szeretnék.

— Maga az én emberem öreg. Üljön csak fel a talyigára, oszt leveszem.

— De hova üljek? A vígibe, vagy a hegyibe?

Tudniillik, — lúnak a vígibe, vagy a hegyibe.

A talyigás a „lú hegyibe”.

— A vígibe is, a hegyibe is — felelem. — Két kípét akarok csinálni magáról.

— A hegyibe nem ülök. Fiatalabb embert kirjen erre az ur. Osztan soká is tart a.

Alaposan megmagyarázom, hogy nem tart olyan sokáig a „finkipezés”, mint ő hiszi.

— Tudja, öregem, mennyi egy perc?

— Tudom.

— Hát egy másodperc

— A se sok.

— Nohát mennyivel lehet kisebb a másodpercnek a kétszázadrésze. Annyi ideig tart egy felvétel.

— Igende a masinát is igazítja.

— Igazítom, de az sem tart tovább pár percnél.

Végre hajlandó az atyafi, de előbb kivessz egy olcsó szivart nyütt szivartartójából, meg akarja adni a módját. Nem sokára urasan füstöl a lú hegyibe és büszkén néz le rám.

— Oszt tessik odairni, hogy legin vagyok én még a lú hegyibe is, a lú vígibe is.

Nemsokára megvan a két felvétel s most már nyugodtan megbeszélhetjük a talyigásmesterség mai állapotát. A kérdésre, hogy miként megy az ipar, lemondóan legyint az én talyigásom.

— Nagyon rosszu! Ma se kerestünk két pengőnél többet. Kevés a fuhar. Az idő az oka, kirem, nincsen most semmire dologidő, minden drága, mindenki maga vígez a dögát. Magának kell csinányi, huzni-vonnyi mindent.

— Hát a télen, akkor talán több lesz a fuvar?

— Fene megette a telet is. Most erre a talyigásági hivatalra nincsen dolog, nagyon kevés. Az óto, meg a stráfszekér lebonyolít itt mindent. Van annyi mind a kettőből, mint a rossz nyavalya. Vagyonos portikát mi huzogattunk ezeltől, gyon kevés. Az óto, meg a stráfszekér Apró fuvarokból meg nem keressünk semmit.

— Oszt pedig minden drága. A meszterember munkája is, a lú is, a tartás is. Enyüvik a talyigánk, mire rossz lesz, felültük a csinátatási köccsiget.

— Teccik látni, hogy ezt a forgalmi

adót is átalányosan követelik az ember-től, oszt pég meg se keressük a stóláját.

— Huszonhat év óta vagyok én talyigás, de azóta nem vót még ilyen nehéz az ilet. Cudar egy idő! A lu iletmit se keressük meg sokszor. Merhogynapra veszi a szegin ember a színát, abrakot, nincsen nekünk annyi köccsigünk, hogy szekirrel vegyük eccerre. Bizon nehéz azt minden napra kihozni uram.

— Nem is tudom hová leszünk idestova. Héj, máskip vót e rígen, mikor még küházat, konflikt is lehetett ragasztani ezen a mesterségen.

Bizony máskép volt. De vajjon meddig lesz így, ahogy most van. Mikor lesz az ideje itt, hogy az „óto” megeszi a régi idők szinte tévedésből ittmaradt embereit, a debreceni talyigásokat?

A talyigás a „lú vígibe”.

Debreceni Jenő előadása a városi világitási vállalatról

Debreceni Jenő volt világitási vállalati igazgató, az üzemi bizottság tagja szerdán este egyik politikai társaságban előadást tartott, amelyben a világitási vállalat mai helyzetét ismertette kiméretően, grafikonokkal illusztrálva előadását, hogy ily módon mindenkinek megkönyvitse a nehéz probléma teljes megismerését.

Rámutat arra, *amig az 5000 calóriás gáz országos egységár átlaga 35 fillér, addig Debrecenben csak 28 fillér köbméterenként.*

Bemutatja grafikonban azt is, hogy az országban levő nagy villamos telepeknél, tehát azokban a városokban, ahol az évi termelés 2.500.000 kilowattórát meghaladja, hogy ezeknél az átlagos világitási egységár 69,5 fillér, az átlagos motorikus egységár 43,5 fillér, mivel szemben Debrecenben jelenleg érvényben levő átlagos világitási egységár 51,2 fill., motorikus egységár 30 fillér kilowattóránként.

Bemutatja, hogy a budapesti székesfővárosi gázműveknek a székesfőváros az uccai közvilágitásért és a gázlámpák fenntartásáért 24,13 fillért térít meg, ezzel szemben Debrecen városa ugyanezen szolgáltatásért csak 22,24 fillért térít meg a gázműveknek.

Az üzemi bizottság albizottsága azzal a javaslattal jött a bizottság elé, hogy az 1929. évre a gáz egységárakat 26 fillérben, a villamos egységárakat pedig világitási célra a jelenlegi 17—58 és 60 fillérről szemben egységesen 50, illetve 60 fillérben, a motorikus egységárakat pedig 30 fillér helyett egységesen 25 fillérben állapítsa meg.

Majd rátér azoknak a nagy feladatoknak részletes ismertetésére, melyek jövőben a vállalatra várnak. Meg kell erősíteni, ki kell terjeszteni a debreceni hálózatot, a vidéki hálózatokat még jobban ki kell terjeszteni, modernizálni kell, illetve fel kell cserélni a villamos mű elavult régi kazánjait és gőzépét gazdaságosabban dolgozó szerkezettel, gondoskodnia kell központi raktár, műhely épület és személyzeti lakásokról.

Pálinkafőző, mosó, lekvár és cserfőző rézüstök

legolcsóbban beszerezhetők részletfizetésre is
Mándoki Ferenc rézművesnél, Debrecen, Arany János ucca 13. sz. - Telefon 12.42.

Pálinkafőző üstökhöz szab. „LEPÁROLO KÉSZÜLÉK” gyártója.

regi elavult kell újítani. gram szerit befejtetésre lenil létesit

A kellő doskodás a neus érdek minden egy hatja, hogy minden időh sere állion

Mig béké szonak ker te a házipén haszonnak házipénztár jelent, hogy meg nem vá szonból még zásra sem fo tani.

Nemcsak kében is m Debreceni Jé hogy ezentul sokon és a s kon felil fen fele szolgálta vára, másik l tésére forditt szorítással a ros részesei mint az össze

Szombaszentivány vasút a

A Debrecen —Nyirbátori mónia” dal-szeptember h kor az egyes misben (a Sa táncal egybe rendez.

Az est mű nyady László egyesület zen dr. Tarján O elnöke. 3. Jak adja az egy anyakönyvvez ban. Irta: L Sárváry Mikló ros Ferenc, N mos, Timarovs

5. a) Poppe Popper: Gavc lak: Gordonk rán kíséri: M

Szünet. 6. Révny Géza: ketten... b) H Előadja az eg ismeretlen tet ban. Irta: Vad Biki Gábor,

Jánka, Kállay dal. Előadja: Gabriella, Zong as Lea. 9. Ba

nésítették: Mú vasz legyen, I tudom, hogy j szik a páriáva dalárdája. 10. A az egyesület z levők közre Szabó Lajos,

író és hírlapí Buffet. Szolga „Rózsabokor” 4. sz.

— Olcsó hus A Bösörmei lálak kendőbe szalonát és h vették a hus, a san romló port rezték. Egy sze az egy kiló hus szerdán a rend

— Természet Horváth István hogy a Csapó u halt Horváth Is kodó, akít beteg debreceni klini ben a rendőrsé zást, megállapí váth István ga halállal halt me tési engedélyt n

ok én talyi-
ilyen nehiz
lu illemt se
hogy napru-
a színát, ab-
nyai köccsi-
ük eccerre,
apra kihozni

ová leszünk
rigen, mikor
ettett ragasz-

vajjon med-
n. Mikor lesz
megeszi a
ittmaradt
gásokat?

gibe".

Előadása

gítási váll-
ottság tagja
i társaskör-
en a világi-
mertette ki-
sztrálva elő-
mindenkinek
léma teljes

000 calória
ga 35 fillér,
fillér köbmé-

is, hogy az
nos telepek-
okban, ahol
kilowattórát
z átlagos vi-
z, az átlagos
llér, mivel
leg érvény-
ységár 51.2
fillér kilo-

esti székes-
ékesőváros
a gázlámp-
fillért térít
en városa
ak 22.24 fill-
lek.

tsága azzal
g elő, hogy
ak 26 fill-
akat pedig
7-58 és 60
50, illetve
gységárakat
ésesen 25

gy felada-
re, melyek
k. Meg kell
a debreceni
tokat még
modernizálni
a villamos
s gőzgépeit
szerkezettel,
raktár, mű-
lakásokról.

Ök

42.

régi elavult kapcsoló berendezését fel kell újítani. Mindezen felújításokat program szerint kb. 2 millió 500.000 pengő befektetéssel néhány éven belül okvetlenül létesíteni kell.

A kellő tartalék gépekről való gondoskodás a fogyasztó közönség emiatt érdekeit szolgálja és Debrecen minden egyes adófizető polgára elvárhatja, hogy úgy a gáz, mint a villamos minden időben korlátlanul rendelkezésre álljon.

Míg békében, 1905-ben a tiszta haszonnak kerekén 40 százalékát igényelte a házipénztár, addig 1927-ben a tiszta haszonnak már 95 százalékát kellett a házipénztárnak beszolgáltatnia, ami azt jelenti, hogy ha jövőben ez a politika meg nem változik, a vállalat a tiszta haszonból még a legkisebb mérvű beruházásra sem fog tudni semmit sem fordítani.

Nemesak a vállalat, de a város érdekében is megoldásként azt javasolja Debreceni Jenő a város vezetésének, hogy ezentul a kamatfizetéseken, leírásokon és a szabályzat szerinti jutalmakon felül fentmaradó tiszta jövedelem fele szolgáltatásuk be a házipénztár javára, másik fele pedig a vállalat fejlesztésére fordítsák, mégis azzal a megszorítással a város javára, hogy a város részesedése nem lehet kevesebb, mint az összes közvilágítás költsége.

Szombaton lesz a helyi vasut alkalmazottainak estélye

A Debreceni Helyi Vasut és Debrecen-Nyírbátori HÉV. alkalmazottak „Harmónia” dal- és sportegyesülete ez évi szeptember hó 29-én este félkilenc órakor az egyesület javára a villamos remiszben (a Salétrom u. állomási telepen) táncgal egybekötött műsoros estélyt rendez.

Az est műsora a következő: 1. Hunyady László. Nyitány. Előadja az egyesület zenekara. 2. Prolog. Mondja: dr. Tardós Oszkár, a végalmi bizottság elnöke. 3. Jakab Ödön: Vadászdal. Előadja az egyesület dalárdája. 4. Az anyakönyvezető. Bohózat I felvonásban. Irtá: Liptay Imre, Személyek: Sárváry Miklós, Nagy Erzsike, Mészáros Ferenc, Nagy Rózsika, Völgyi János, Timarovszky József.

5. a) Popper: Szüleim emlékére. b) Popper: Gavotte op. 23. No. 2. Előadja: Gordonkán: Müller Edit, Zongorán Kiséri: Müller Erzsike.

Szimet. 6. Pápay Molnár Kálmán—Révay Géza: a) Sokat sírtunk egyvet ketten... b) Huncut, aki szomorkodik... Előadja az egyesület dalárdája. 7. Az ismeretlen tettes. Bohózat I felvonásban. Irtá: Vadnay László, Személyek: Biki Gábor, Kovács Albert, Völgyi Jánka, Kállay Gergely. 8. Késő... Műdal. Előadja: Sarkadiné Parenthézy Gabriella, Zongorán Kiséri: csányi Farkas Ica. 9. Baja Mihály versei, megzenésítették: Muresány—Mácsay: a) Tavasz legyen, ha meghalok... b) Hogyha tudom, hogy így járok... c) Galamb jár szik a páriával... Előadja az egyesület dalárdája. 10. Kezdődik a tánc! Előadja az egyesület zenekara az összes jelenlévők közreműködésével. Karnagy: Szabó Lajos. Konferál: Kula György író és hírlapíró. Sugó: Lóke István. Buffet. Szolgáltatója: Csapó László, a „Rózsabokor” vendéglőse, Szoboszlói u. 4. sz.

Olesó húst árultak a rendőrségen.

A Bószörményi uton szerdán reggel találta kendőbe kötve egy kiló húst, kis szalonnát és hagymát. A rendőrségre vitték a húst, ahol tekintve, hogy gyorsan romló portékáról van szó, elárverezték. Egy szegény asszony vette meg az egy kiló húst 80 fillérért. Így árult szerdán a rendőrség olesó húst.

— Természetes halállal halt meg Horváth István gazdálkodó. Megírtuk hogy a Csapó ucaán egy szekéren meghalt Horváth István ondódi gazdálkodó, akit betegben be akartak hozni a debreceni klinikára. A haláleset ügyében a rendőrség lefolytatta a nyomozást, megállapítást nyert, hogy Horváth István gazdálkodó természetes halállal halt meg. Holttestére a temetési engedélyt megadta a hatóság.

A debreceni tanonciskolák igazgatója durva támadást intézett ellenünk, mert meg akarjuk védeni a legális kereskedelem és a tanonctartó iparosok érdekeit

Ujból bebizonyítjuk, hogy a debreceni iparosok a tanonciskola igazgatóságának és a városi tanácsnak eljárása miatt valóban 50 százalékkal drágábban szerzik be a kelletténél tanoncaik tanszereiket

A „Debrecen” című lap e hó 26-i számában dr. Gulyás István iparostanonciskolai igazgató részéről egy hallatlanul durva hangú, sértő támadás jelent meg ellenünk, azért, mert bátrak voltunk rámutatni arra, hogy a kultuszminiszter rendelete intencióinak ellenére a debreceni iparostanonciskola ahelyett, hogy a tankönyvek és tanszerek árusítását rábízna az arra egyedül hivatott legális könyv- és papirkereskedőkre, az iskolában árusítja azokat.

De rámutattunk akkor annak helytelenségére is, hogy erre a célra szükséges nagy mennyiségű tankönyveket és tanszereket már évek hosszú sora óta anélkül, hogy más könyv- és papirkereskedésben azok ára iránt érdeklődnének, az adófizető polgárok, tehát Debrecen 16 könyv- és papirkereskedőjének pénzén is fentartott városi nyomda tulajdonát képező Méliusz könyvkereskedésben szerezte be. Rámutattunk egyúttal arra, hogy ennek következtében az iparosok milyen jelentékeny nagy összeggel túlfizették éveken keresztül a tanoncaik részére szükséges tanszerek árait, amit legfelnyesebben igazolt az, hogy

ez idén, amikor az ipartestület nyomására a tanonciskola igazgatósága kénytelen volt nyilvános árlejtést hirdetni ezen tanszerekre, akkor 50%-kal magasabb beszerzési áron tett ajánlatot az eddigi szállító Méliusz könyvkereskedés és 90%-kal, tehát kétszeresen drágábban árusította az iparostanonciskola igazgatósága az iparosoknak a tanszereket, mint amilyen beszerzési áron azokat a Hegedüs és Sándor RT., vagy a Gyürky Sándor cégtől azok ajánlati alapján beszerezhetné volna.

Ezek után pontonként fogjuk kimutatni állításunk igazságát és az igazgató ur védekezésének tarthatatlan voltát. Óvakodni fogunk azonban attól a hangnemtől, amelyet az igazgató ur, akinek egyáltalán nincs igaza és aki, úgy látszik, így véli az igazság látszatát kelteni, — velünk szemben használni jónak látott:

1. Az igazgató ur arra hivatkozik, hogy a Debreceni Független Újság rá akarta bizonyítani az iparostanonciskola vezetőségére, hogy a kultuszminiszter rendelete ellenére törvénytelenül jár el akkor, amikor az iparostanonciskola növendékeit tanszereket látja el s azt mondja, hogy amikor ezt a fegyvert kiütötte a kezünkől, ahelyett, hogy a ránsütött turpisság miatt elszégyeltük volna magunkat és félreállottunk volna, a tényeknek előbbi elferdítésénél még nemtelenebb fegyverhez nyultunk.

Nem ismertünk példát arra, hogy egy iskolai igazgató ilyen brutális hangot merészelt volna használni objektív hangú és jogos tendenciájú kritika ellenében.

MIT IR ELŐ A KULTUSZMINISZTERI RENDELET?

Mi arra hivatkoztunk, hogy a kultuszminiszter minden félreértést kizáró rendeletet adott ki, amely a többek között a következőket mondja:

„Tankönyveknek és tanszereknek az oktató személyzet és az iskola alkalmazottjai részéről való iskolai árusítása olyan helyen, ahol papír- és könyvkereskedés van, fegyelmi büntetés mellett szigorúan tilos. Hasonlóképpen sem iskolai önképzőkörök, sportkörök, szövetkezetek, vagy bármiféle más egyesületek

sem foglalkozhatnak az iskolában tankönyv és tanszer árusítással. Tankönyveket és tanszereket, az iskolától megkívánt alakban és minőségben, a tanulók iskolán kívül tetszés szerint bárhol, szabad választás szerint vásárolhatnak. A beszerzési forrás tekintetében az iskola semmiféle kényszerítő irányítást a tanulóknak nem adhat.”

Mégis csak hihetetlen merészség kell ahhoz, hogy elszégyenlésre alkalmas turpisságnak minősítse azt, hogy ha mi Magyarország összes törvényeiről, tehát az 1922-ben gyorstaipalással létrejött kurzus ipartörvénynek ezen pontjáról nem bírtunk tudomással,

amely törvény egyébként nem írja elő, csak megengedi az iparostanonciskolákban való árusítást,

de ha tudomásul bírtunk volna is róla, akkor is teljes joggal tartottuk lehetetlenségnek, hogy a kultuszminiszternek a fenti rendelet után akadjan még iskola, amely ilyen csökönnyösen ragaszkodik a tanszereknek az iskolában való árusításához.

AZ ISKOLA TANITSON, NE PEDIG KERESKEDJEN!

A leghatározottabban visszautasítjuk az igazgató urnak azon állítását, hogy mi nemtelen bosszúálló ellentéteket akarunk támasztani az iparosság és az iparostanonciskola között.

Mi semmi egyebet nem akarunk, mint azt, hogy az iskola tanitson, könyveket és tanszereket pedig a könyv- és papirkereskedő árusítson s azt akarjuk, hogy az iparosság ne legyen kénytelen ezen rendszer miatt lényegesen drágábban beszerezni tanoncainak ezeket a szükségesleteit.

2. Igazán megdöbbentő, hogy az igazgató ur miképpen akarja elháritani magáról azt az ódiomot, amely napnál világosabban bebizonyítást nyert, hogy az iparosok évek hosszú során keresztül lényegesen magasabb árban, mert kétszeresen vásárolták az iparostanonciskolában a tanszereket, mint amennyiért azokat megvehették volna, ha az egyes üzletekben szerezték volna azokat be.

MINDEN CSÜRÉS ÉS CSAVARÁS ELLENÉRE AZ AZ IGAZSÁG, HOGY A MÉLIUSZ 50%-KAL DRÁGABB ÁRAT SZÁMIT.

Mi nem tudjuk, hogy a mult esztendőben milyen áron árusították a tanszereket, de abból, hogy az idén, midőn nyilvános árlejtés hirdettetett, azokra a Méliusz könyvkereskedés, amely pedig hosszú éveken keresztül kizárólagos szállítója volt az iparostanonciskolának, 17 pengő 68 fillér bolti és 12 pengő 25 fillér nettó árban ajánlotta a tanszerek egy-egy példányát, amikor a Hegedüs és Sándor RT. cég ugyanezeket 9 pengő 48 fillér bolti és 8 pengő 53 fillér nettó árban ajánlotta.

Egyenes megtevésztés tehát az igazgató ur részéről az, amikor azt akarja elhitetni, hogy mi a laikus emberek hiszékenységére apellálunk akkor, amidőn az egyik tételnél bruttó, a másik tételnél nettó árról beszélünk.

Aki a mi szeptember 21-i számunkban közölt cikket elolvassa: ökönyi betűkkel láthatja, hogy mi közöltük minden cég ajánlatánál a bolti árat és a tényleges árat is s mint végeredményt leszögeztük, hogy ha az iparostanonciskola a tanszereket egy teljes példány-

ban a Méliusz bruttó ára szerint árusítja, akkor ezekért 17 pengő 16⁸/₁₀₀ fillért kell fizetni, szemben a Hegedüs és Sándor RT. ajánlatában foglalt bruttó 9 pengő 48 fillérrel.

Ha pedig az iparostanonciskola, ami egyáltalában nem volt szándékában, a tényleges beszerzési áron árusítja a tanoncoknak ugyanezen tanszereket, akkor egy teljes példány a Méliusz ajánlata szerint 12 pengő 28⁷/₁₀₀ fillérbe kerül, míg ugyanez a Hegedüs és Sándor RT. ajánlata szerint 8 pengő 53²/₁₀₀ fillérért szerezhető be, tehát csaknem 50%-kal olcsóbban, mint a Méliusz ajánlata szerint.

Azt mondja az igazgató ur, hogy a Hegedüs és Sándor RT. cég természetesen veszi, hogy önkényesen beállított tételekkel egészíti ki a Méliusz ajánlatát s ezt úgy tünteti fel, mint hogyha mi ezt cikkünkben elhallgattuk volna, holott világosan jelezve van ugyancsak e hó 21-i cikkünkben, hogy:

„Meg kell jegyeznünk, hogy a Méliusz nem tett ajánlatot rajzszeg, rajzlaptartó és vázlatkretára.”

Természetes, hogy ezt nekünk az összehasonlítás pontos megjelölése végett ki kellett töltenünk, mert ha ezt nem tettük volna, akkor lehetett volna benünket joggal megvádolni. De hiszen ez a három tétel összesen 2 pengő 90⁰/₁₀₀ fillért tesz ki bruttó a Méliusznál és 1 pengő 60⁰/₁₀₀ fillért tesz ki a Hegedüs és Sándor részvénytársaságnál, mindenki előtt világos tehát, hogy ez semmit nem változtat az ajánlatok arányán.

Egyszerűen nem igaz az az állítás, hogy a Méliusz a Penkala gyártmányu rajztáblát vette számításba, holott ugyanakkor Hegedüsek az olcsóbb hazai gyártmányt ajánlották. A Hegedüs és Sándor RT-nak nincsenek olyan kintinó barátai az iparostanonciskolában, mint a Méliusz könyvkereskedésnek és ennek folytán a Hegedüs cég nem is kísérelt meg — mint azt a Méliusz több cikknél tette — mást ajánlani, mint ami az árlejtési felhívásban pontosan elő volt írva, hiszen

az igazgató ur személyesen mutatta meg a Hegedüs és Sándor RT. tisztviselőjének a mintákat, melyekre ajánlatot kell tenni és a Hegedüs és Sándor RT. ajánlatában többek között a következőket mondja:

„Bátorkodunk megjegyezni, hogy mindezen árukat a nekünk bemutatott minták szerint fogjuk ajánlatunk elfogadása esetén szállítani.”

Világos tehát, hogy a Hegedüs és Sándor cég ajánlatát

kifejezetten a neki bemutatott Penkala gyártmányu rajztáblára tette meg,

mert ha neki is meg lett volna engedve hazai gyártmányu rajztáblára ajánlatot tenni, akkor — miután a Penkala gyártmány sokkal drágább —

lényegesen olcsóbb ajánlatot tett volna s így még nagyobb lett volna a két cég ajánlata között a különbség.

Ugyanez történt a tollhegyeknél is. A minták között egy magyar gyártmányu tolldobozban benne voltak a Brause-féle külföldi tollhegyek mintái, mire a Hegedüs és Sándor cég tisztviselője az igazgató urhoz azon kérdést intézte, hogy vajjon a doboz szerinti magyar gyártmányu, vagy a tényleges minta szerinti külföldi gyártmányu szállítandó-e. Erre az igazgató ur a másik szobába bemelve, kihozott egy doboz Brause-féle tollat, azt mondván, hogy ilyen tollak szállítandók.

A Hegedüs és Sándor cég tehát egész természetesen a külföldi, lényegesen drágább tollra tette meg ajánlatát, míg a Méliusz könyvkereskedés magyar gyártmányura tett ajánlatot.

LEGJOBBAK
GRÜN WALD CIPŐÜZEM
GYÁRTMÁNYAI
DEBRECEN, SAS UCCA 4. Kölcsonsegélyző palota. Munkateloj Darabos uca 7. sz.

Nem lehet tehát a „vakmerő” jelzővel illetni azt az állításunkat, hogy

a Hegedüs és Sándor cég 50, illetve 90%-kal olcsóbb a Méliusznál, mert ellenkezőleg vakmerőség az igazgató ur részéről a tényekkel szemben annak ellenkezőjét állítani.

3. Nem bocsátkozunk vitakozásba az igazgató ur egész sajtószertű felfogásával a beszerzési és bolti árat illetőleg, mert aki a legcsekélyebb kereskedelmi ismerettel rendelkezik, az tudni fogja, hogy az a beszerzési ár, amennyit az áruért tényleg fizetünk. Minthogy pedig az 1922. évi XII. t.-c. végrehajtási utasításához a tanszerek beszerzésére vonatkozólag kiadott pótrendelet világosan azt mondja, hogy:

„A tanszerdíj összege nem lehet nagyobb, mint a tanszerek tényleges beszerzési költsége.”

Világos tehát, hogy az iparostanonciskola igazgatósága törvényellenesen járt el akkor, amikor nem a tényleges beszerzési, azaz nettó áron adja az iparosoknak a tankönyveket és tanszereket.

A TANONCISKOLA IGAZGATÓSÁGA TÖRVÉNYELLENES KÉNYSZERITI A DEBRECENI IPAROSOKAT JÓTEKONYKODÁSRA.

De kérdezzük: micsoda jögon kényszerítheti az iparostanonciskola igazgatója az iparosokat arra, hogy ők akarataukon kívül jótékonytságot gyakoroljanak?

Az iparosoknak éppen elég terhük van és elég gondot okoz nekik, hogy egyéb nagy és súlyos terheik mellett tanoncikat tanszerekkel ellássák és nem kényszeríthetők arra, hogy az ő pénzükből a szegény tanoncokat ellássák,

ez lehet állami, — lehet városi, — lehet iskolai feladat, lehetséges az is, hogy valaki önkéntesen vállalkozik ilyen jótékonytságra,

de nem lehet kényszerítő feladatként róni ezt az iparosságra.

Hiszen a kultuszminiszter ismeretes rendeletében is azt mondja, hogy

„Az iskolai segélyegyletek szigorúan a jótékonytságot keretein belül és csakis az ily támogatásra szoruló tanulóknak továbbra is adhatnak tankönyveket és tanszereket ajándékba, vagy kölcsön csekély használati díjért”,

de sehol sem mondja azt, hogy ezeket az ajándékban adandó tanszereket a többi szülővel fizetessék meg.

A TANSZERPÉNZTÁR FONTOSABB, MINT A TANONCTARTÓ IPAROSOK ZSEBE?

Amikor az árlejtési ajánlatokat felbontták, az igazgató ur azt a kijelentést tette, hogy

nem az a fontos, hogy kinek az ajánlata a legolcsóbb, hanem az a fontos, hogy ki ajánl fel nagyobb %-ot a tanszerpénztár javára.

Igy állott elő, hogy például a Méliusz könyvkereskedés a bolti árból 20, 25, 30, 35 és 40%-os engedményeket ajánlott a tanszerpénztár számla javára s így következett volna be, hogy ha a nagy nyilvánosság előtt éppen lapunk cikkeiből ismeretessé nem válnak ezen adatok, hogy

a tanoncok pénzéből 20-40%-ig terjedő jutalék jutott volna a tanszerpénztárnak.

A fentiek szerint mi ennek jogosultságát egyáltalán nem ismerjük el, de ha volna is jogosultsága, nem értjük, mi szükség van ilyen magas százalékos nyereségekre, amikor az igazgató ur saját kimutatása szerint eddig a 3 év alatt eladott tanszerek árából összesen 10% van kifizetetlenül s úgy hiszi, hogy ennek csak 50%-ka fog befolyjni. ami azt jelenti, hogy a tanszerek árának 5%-át teszi ki az, amit az iparosok nem fizetnek meg.

Hogy miért kell akkor e tanszerek számla javára 20-40%-ot az iparosoktól beszédni,

azt igazán nem értjük. Rosszakaratu merészséggel vádolja az igazgató ur a Debreceni Független Újság cikkíróját s azt állítja, hogy a munkaadó nem fizet rá az iskolában beszerzett tanszerekre, holott amint azt kimutattuk 17 pengő 16 fillért kérnek az iparosoktól egy teljes tanszerért, ame-

lyet a Hegedüs és Sándor cég 8 pengő 53 fillérért hajlandó az iskolának szállítani.

EGY KIS FELVILAGOSÍTÁS A BRUTTÓ ÁR ÉS A BESZERZÉSI ÁR KÖZTI NAGY KÜLÖNBSEGRŐL.

Itten azután megint nehogy eszébe jusson az igazgató urnak bennünket azzal vádolni, hogy összekeverjük a bolti és nettó árat, mert a Hegedüs és Sándor cég ajánlatából a nettó árat, a Méliusz ajánlatából pedig a bolti árat vettük alapul. Meg kell magyaráznunk, hogy a helyzetet az, amit mi éppen kifogásoltunk, hogy

az igazgató ur magyarázata szerint a bolti ár a beszerzési ár, ami a jelen esetben 17 pengő 16 fillér, amennyit a tanoncoknak a tanszereket eladja, viszont a Hegedüs és Sándor cég nettó ára 8 pengő 53 fillér, amennyit kellene, hogy adja a tanszernek a tanoncoknak, hogy ha azokat a törvény szerinti beszerzési áron árusítaná.

4. Magyarországon s így Debrecenben is az iparostanonciskolán kívül még nagyon sok iskola van és semmiféle hátránya nincs a kulturának abból, hogyha ezen iskolák növendékei a tanszereket a könyv és papirkereskedőknél szerzik be és nem az iskolában. Hogy az ellenkező gyakorlatnál, amikor a növendékek az iskolában, tehát jelen esetben az iparostanonciskolában kénytelenek azokat beszerezni,

mennyi kára van az iparosoknak, azt fent elég részletesen kimutattuk s hogy ha már semmivel sem indokolható okokból maga az iskola árusítja azokat, igenis

még külön kára származik azáltal, hogy évek óta minden más kereskedő megkérdése nélkül a város könyvkereskedésében, az általa önkényesen megállapított árakon szerezte be a tanszereket.

A VÁROS NEM CSUPÁN A MELIUSZÉ, HANEM MINDEN DEBRECENI ADÓFIZETŐ POLGÁRÉ.

5. Arra a kérdésre, hogy hát bűn-e ez, akkor, amikor végre a Méliusz csakugy fizeti az adót, mint a Hegedüs és Sándor RT., mindenekelőtt az a kérdésünk, hogy nem gondolja az iparostanonciskola, hogy az illegális tankönyv- és tanszerkövetítés révén esedékes adók és forgalmi adók fizetésére ő is kötelezve volna? És ezek után megállapítjuk, hogy ez igenis bűn. Mert amikor azt állítja az igazgató ur, hogy az iparostanonciskolát a város tartja fenn súlyos áldozatokkal s ezért kőtyagos embernek minősíti azt, aki megütözik azon, hogy a város a maga iskoláját a felerészben maga üzletéből kívánja ellátni, akkor igenis meg kell kérdeznünk, hogy kiből áll tulajdonképpen a város?

A város az adófizető polgárokból áll. az iparostanonciskolát tehát az adófizető polgárok és ezek között Debrecen 16 könyv- és papirkereskedője is tartja fenn.

Teljes joggal követelhetik tehát, hogy az általuk fentartott iparostanonciskola önállóan szerezzék be a szükségletét s teljes joggal követelheti Debrecen város iparossága azt, hogy ne fizetessék meg vele a tanszereket kétszeres árban akkor, amikor azt felerészben is megszerezheti.

Micsoda bosszútól lihegő elfogultság kell ahhoz az állításhoz, hogy „a Hegedüs és Sándor cégre nagyon gyanus fényt vet a Debreceni Független Újság csunya hadjárata, amelyből kilátszik az a bizonyos lóláb”.

A Hegedüs és Sándor RT. soha nem csinált és nem csinál titkot abból, hanem büszkén hirdeti, hogy a jogos magánérdeke mellett Debrecen összes könyv- és papirkereskedőinek és iparosainak érdekében száll sikra, amikor mindent elkövet és el fog követni, hogy az a lehetetlen állapot megszűnjék, hogy itt Debrecen város adófizető polgárainak pénzén Debrecen be-

csületes kereskedőinek és iparosainak a város állandó konkurrenciát csináljon s hogy az általa fentartott iparostanonciskola odáig menjen, hogy a város

összes iparosait arra kényszerítse, hogy nem is egészben, csak felerészben a város tulajdonát képező könyv- és papirkereskedésben kétszeres árban szerezzék be tanoncainak tanszerszükségletét.

6. Minden józanul gondolkozó olvasónak itéletére bizzuk, hogy vajjon mi, vagy az igazgató ur akarja megtevészeni és félrevezetni a közönséget, amikor mi megdönthetetlen adatokkal tárjuk a közönség elé a cikkeinkben foglalt igazságokat.

Hogy a városi tanács ülésén milyen határozatot hoztak, azt mi nem tudjuk, mert a határozatot nem szótkták felolvasni, és azt csak később szövegezik meg. Azt azonban igenis megállapítjuk, hogy

az iparostanonciskola igazgatóságának egyáltalán nem volt szándékában, hogy a tanszereket a Hegedüs és Sándor RT. által ajánlott 8 pengő 53 fillérés árban bocsássa a tanoncok rendelkezésére, hanem igenis kifejezetten az volt a szándéka, hogy azokat továbbra is a Méliusz könyvkereskedés ajánlatában foglalt bolti áron, azaz 17 pengő 16 fillérért fogja árusítani.

BIZONYÍTÉKOK ARRÓL, HOGY VALÓBAN TULFIZETIK-E A DEBRECENI IPAROSOK TANONCAIK TANSZEREIT.

Ezt igazolja az a körülmény, hogy a tanácsi határozat után való napokban,

miután nem tudtunk szert tenni egy teljes árrakkal kitöltött iparostanonciskolai tanszerárjegyzékre,

egy tanonccal leirattuk az iparostanonciskola ajtaján kifüggesztett árakat,

Debrecen szab. kir. város fiu- és női iparostanonciskolája.

Jegyzék

oszt. tanulóknak készpénzfizetés ellenében hitelben kiadott tanszerekről

1 db olvasókönyv	2,-
1 könyvvitel	2,-
1 könyvviteli füzet	1,-
1 vonalás	0,24
1 köcsés	0,24
1 tollszár	0,10
1 tollhegy	0,04
1 ceruza	0,16
1 rajztábla	1,92
1 kizszo	0,04
1 vázlatfüzet	0,04
1 ives rajzpapír	0,02
1 vázlatpapír	0,04
1 fejesvonalzó	0,02
1 háromszög vonalzó	0,04
1 csész	0,04
1 színes íron	0,24
1 festék	0,72
1 dörzsölő gumi	0,10
1 boríték	0,03

amelynek fénykép lenyomatát alant közöljük s amelyből mindenki láthatja, hogy például a könyvviteli füzet,

amelyet a Hegedüs és Sándor cég 72 fillérért ajánlott, 1 pengő 28 filléres árral van feltüntetve, tehát abban a bolti árban, amelyben azt a Méliusz cég ajánlotta s így ezen jegyzéken valamennyi tanszer a Méliusz bolti áru ajánlata szerint van feltüntetve,

kivéve a rajztáblát, amelynek árát a Méliusz eredeti 3 pengős ára helyett 1 pengő 92 fillérért árusítanak, mert ugy látszik.

közben a magyar gyártmány árát vették a jegyzékbe fel.

De ugyancsak leközlünk fényképben

egy hivatalosan folyó hó 22-én kiállított jegyzéket,

amely dr. Gulyás Pál tanár aláírásával van ellátva és amely szerint ugyancsak a Méliusz-féle bolti árban adták el az abban foglalt tanszereket.

Debrecen szab. kir. város fiu- és női iparostanonciskolája

Jegyzék

oszt. tanulóknak készpénzfizetés ellenében hitelben kiadott tanszerekről

1 db olvasókönyv	2,-
1 könyvvitel	2,-
1 könyvviteli füzet	1,-
1 vonalás	0,24
1 köcsés	0,24
1 tollszár	0,10
1 tollhegy	0,04
1 ceruza	0,16
1 rajztábla	1,92
1 kizszo	0,04
1 vázlatfüzet	0,04
1 ives rajzpapír	0,02
1 vázlatpapír	0,04
1 fejesvonalzó	0,02
1 háromszög vonalzó	0,04
1 csész	0,04
1 színes íron	0,24
1 festék	0,72
1 dörzsölő gumi	0,10
1 boríték	0,03

Meglepő, sőt azt mondhatnók megdöbbentő az igazgató urnak az a megjegyzése, hogy gyerekes vádnak minősíti azon állításunkat, hogy a könyvviteli füzeteket — amelyet a Hegedüs és Sándor cég 72 fillérért ajánlott — s amely az iskola a tanácsi döntés után is 1 pengő 28 fillérért árusított, hogy azért döntést megelőzőleg 1 pengő 60 fillért fizetett volna az iskola.

Hát, hogy ez iránt sem maradjon semmi kétség, alant közöljük egy folyó hó 11-én, tehát a döntés előtt kiállított Lovass Rezső tanár ur által aláírt jegyzéket, amely szerint igenis ezt az összeget fizetették az iparostanonccal

és mulatságosnak kell tartanunk az igazgató urnak azon megjegyzését, hogy ez vagy nem igaz, vagy ha igaz, akkor a Debreceni Független Újság küldje felelősen azt a tanoncot és vissza fogja kapni a túlfizetett 32 fillért.

Szeretnénk tudni, mit szólna Gulyás István igazgató ur ahhoz a kereskedőhöz, hogy, ha mikor rásütik, hogy a városban adta el a portékáját, az úgynevezett hasonló módon intézné el?

Visszatérve még egyszer a tanács határozatra, rá kell mutatnunk ismét arra, hogy a tanácsülésről szóló közlemény szerint

„Gulyás igazgató a kiserő jelentésben javasolja, hogy mivel az egy-

es mulatságosnak kell tartanunk az igazgató urnak azon megjegyzését, hogy ez vagy nem igaz, vagy ha igaz, akkor a Debreceni Független Újság küldje felelősen azt a tanoncot és vissza fogja kapni a túlfizetett 32 fillért.

1 db olvasókönyv	2,-
1 könyvvitel	2,-
1 könyvviteli füzet	1,-
1 vonalás	0,24
1 köcsés	0,24
1 tollszár	0,10
1 tollhegy	0,04
1 ceruza	0,16
1 rajztábla	1,92
1 kizszo	0,04
1 vázlatfüzet	0,04
1 ives rajzpapír	0,02
1 vázlatpapír	0,04
1 fejesvonalzó	0,02
1 háromszög vonalzó	0,04
1 csész	0,04
1 színes íron	0,24
1 festék	0,72
1 dörzsölő gumi	0,10
1 boríték	0,03

KERÉKGYÁRTÓ Kézi Munka Ipar ::: Szent Anna ucca 6.

Az alanti kézimunkák újdonságai beérkeztek: Fügöny flet, klópli, Dirchl, gobolin, Ke'im, smyrna, perzsa munkák, stb. Iskolai vásárlások külön árengedménnyel.

ajánlatok között csak pár filléres differenciák vannak, a szükséges iskolai taneszközöket a Méliusz könyvkereskedéstől szerezzék be, amely cég már 3 éven át a legprimább árut szállította az iparostanonciskolának.

Hát ugy-e ez mégsem fedi a valóságot? Mert hiszen már unos-untalan kimutattuk, hogy

a Méliusz és a Hegedüs és Sándor cég nettó ára között is 50% különbség van.

A VÁROSI TANÁCS ELJÁRÁSA NEVETSÉGESSE ÉS KOMOLYTALANNA TESZI A VERSENYTÁRGYALÁST.

Mert, hogy ha a kíséző jelentés fenti adatai igazak lettek volna, még meg tudnók érteni a tanácsnak azon álláspontját, hogy élt azzal a jogával, miszerint tekintet nélkül az árakra az ajánlatot tevők közül szabadon választott. Így azonban teljesen érthetetlen előttünk, hogy a városi tanács a közszállítási szabályzattól, vagyis legalább annak szellemétől, de minden szokástól is eltérőleg hozta meg határozatát,

mert nem tudunk példát arra, hogy valakinek az ajánlatát közhatóság nyilvános pályázaton olyan feltétellel fogadta volna el, hogy ha az 50 százalékkal olcsóbban hajlandó szállítani az árukat, mint ahogy ajánlotta, akkor a szállítást reá bizzák.

Ha ez a rendszer meghonosodnék, ez illuzoriussá tenne minden árlejtést,

mert tisztességes kereskedő vagy iparos ilyen körülmények között nem lenne abban a helyzetben, hogy pályázhasson.

Ha mindezek után most már az iparostanonciskola tényleg a legolcsóbb, tehát a Hegedüs és Sándor cég ajánlata szerint fogja kapni a Méliusztól a taneszközöket s azokat a törvény értelmében ugyanolyan árban fogja rendelkezésére bocsátani a tanoncoknak, akkor mégis elérjük azt a célt, hogy

Debrecen összes iparosai 90%-kal olcsóbban fognak hozzájutni tanoncaik taneszközeihez, mint amennyiért a mi felvilágosító cikkeink nélkül hozzájuthattak volna.

De nem értük el még azt a célt, amelyért küzdöttünk és küzdeni fogunk, hogy az iskolában, tehát az iparostanonc iskolában is megszűnjék a tanszer árusítás és „mindenki ott szerezhesse be taneszközsükségletét, ahol a legjutányosabban hozzájuthat”.

Ezek után még csak azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy az igazgató ur cikkének rágalmozó és becsületsértő kitételei miatt a sajtó-pert megindítjuk.

A fenti megállapításaink után őszintén kijelentjük, hogy rendkívül sajnáljuk azt, hogy e cikkünk megírásától nem tekinthettünk el, de

Gulyás igazgató ur nem elégedett meg azzal, hogy a „Debrecen”-nek adott nyilatkozatában a kérdést objektíven, elvi magasságból tárgyalja le, hanem dühösen, személyeskedve támadt reánk és a Hegedüs és Sándor RT.-ra, — pedig a düh épenséggel nem pótolja az igazságot. Legvégül pedig közölhetjük az igaz-

gató urral és mindazokkal, akiket még rajta kívül illet, hogy

a Debreceni Független Ujság nem tegnap és nem tegnapelőtt óta harcol a legális kereskedelem érdekeiért.

A Debreceni Független Ujság mindig felemelte a szavát a legális kereskedelem érdekében, ha külső tényezők kártokozó kezekkel nyultak hozzá és ezeknél az akcióknál

nem voltunk sohasem külön tekintettel arra, hogy a Hegedüs és Sándor RT., amelynek lapunkkal kapcsolatai vannak, érdekelve van-e az ügyben, vagy nem.

Most véletlenül érdekelve volt a Hegedüs és Sándor RT. is és mivel úgy láttuk, hogy igaza volt: pártját fogtuk. Am ha holnap a fűszerkereskedőket, a textileseket, vagy akár az uccai cukorka-árusokat éri méltatlan sérelem, éppúgy mint eddig, hasonló bátorsággal és nem csökkenő kitartással fogunk a védelmükre sietni.

Vállalatba adták a zsidó hitközségi palota részletmunkáit

A palota építési munkái szombaton és egyéb zsidó ünnepnapokon szünetelni fognak

Szerdán este állt össze a debreceni zsidó hitközség előjárósága és közgyűlése, hogy döntsön a Hatvan uccán építendő bérpalota részletmunkáinak vállalatbaadásáról, az alpmunkálatokat ugyanis néhány nappal ezelőtt a Tóth és Sebestyén cég kapta meg, mint a legolcsóbb ajánlatot tett generálvállalkozó.

A közgyűlésen résztvevett nagyszámú közönség viharos helyesléssel fogadta az elnöki kijelentést, mely szerint a debreceni zsidó hitközség vezetősége rendkívül nagy súlyt helyez arra, hogy a hitközség területén és hatáskörében az ünnepnapok szentsége be legyen tartva és ezért úgy állapodott meg a vállalkozókkal, hogy a palota építési munkálatai a szombati és egyéb ünnepnapokon szünetelni fognak.

A közgyűlés közönsége ezután egyhangulag fogadta el az építő bizottság javaslatát a részletmunkák kiadására vonatkozólag. A döntés a következő:

A B. csoport alá tartozó munkálatokat 98.000 pengőért Piros Béla és társai végzik az alábbi megoszlás szerint: Asztalos munkák: Weisz Ferenc és Szabó Imre. Mázoló munka: Schuller Sámuel. Üveges munka: Debreceni Üvegkereskedelmi r. t. Redőnymunka: Wiener Adolf cég.

A festő munkálatokat 6980 pengőért Zelinger Ede kapta meg.

A villanszerelést 600 pengőért Déri Emil budapesti cég Földes Sándor debreceni céggel végzi.

A vízvezetési és a gőzfűtési munkálatokat 126.000 pengőért Weinberger László debreceni cég végzi Wolfmark

és Fia budapesti céggel társulva.

A felvonó munkálatok kiadásáról a jövő héten dönt a közgyűlés.

A tervek szerint még az ősz folyamán be kell fejezni az alpmunkálatokat, tavasszal pedig a részletmunkálatokat, hogy a palota az 1929. év május 1-re beköltözhető állapotban legyen.

A Bethlen Gábor Kör alakuló közgyűlése

Kedden délután 5 órakor tartotta a Bethlen Gábor Kör alakuló és tisztújító közgyűlését a theologiai i. számú tanteremben s az olyan lelkesedéssel és komolysággal foltt le, hogy azokat, akik a Kör munkássága iránt érdeklődnek, a legnagyobb örömmel tölthette el. A nagy theologiai tanterem kicsinynek bizonyult a lelkes ifjuság befogadására. A XC. zsoltár hangjai szívbemarkoló bizonyossággal hangzottak az ég felé „Te lenned bízunk eleitől fogva...” Utána dr. Lencz Géza egyetemi tanár, a Kör felügyelő tanára tett biznyságot újra az ifjuság iránti nagy szeretetéről. „A komolyan dolgozó ifjuság sohasem nyújthatja az egyetemi tanács felé karjait anélkül, hogy ott támogatásra ne találja.” Az ifjuság, mint egy ember tett magában nagy fogadást a lelkes beszéd után az igaz munkálkodásra. A szűnidei bizottság elnökének, Tomay Dezső s.-lelkésznek nagyszerű munkaprogram előterjesztésében olyan tervek láttak napvilágot, amelyeknek végrehajtása át kell, hogy formálja az egész egyetemi hallgató ifjuság életét. Ezeknek a terveknek a nagyrésze már a megvalósulás stádiumában is van. A szűnidei bizottság lemondása után következett az új tisztikar megválasztása. Az ifjuság egyöntetű lelkesedéssel Tomay Dezső s.-lelkészt választotta meg ismét elnökének, aki beköszöntő beszédében kérte az ifjuságot, hogy igaz biznyságtétellel álljon háta mögé nagy missziói munkaterve megvalósítására. A többi tisztviselők megválasztása után azzal a nagy bizodalommal eltelve távozott el az ifjuság, amely biztosíték arra nézve, hogy ebben az iskolai évben még nagyon sokat hallat magáról a Bethlen Gábor Kör.

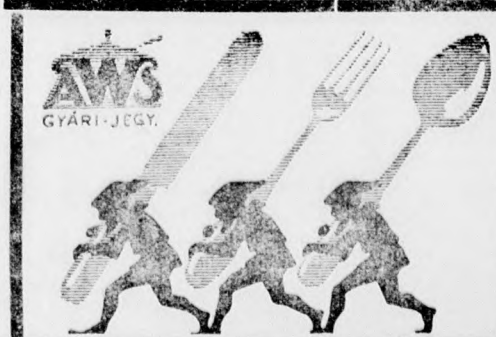
EREDETI WELLNER ALPACCA

EVŐESZKÖZÖK

CSAK ELSORANGU MINŐSÉG!

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Handwritten notes on the left margin, including numbers and names like 'Gulyás', 'Hegedüs', 'Sándor'.

Handwritten notes at the bottom left margin, including 'mit szólna Gulyás' and 'hhoz a kereskedő'.

A tanonctartó gazdák ott vásárolhatják a tanszer- reket, ahol akarják, október 1-ig

Az ipartestület elnöki tanácsának állásfoglalása és felhívása

A tanoncskolai tanszer-ellátásra vonatkozólag az ipartestület felhívja és figyelmezteti a tanonctartó iparosokat, hogy

é hó 30-ig bezárólag feltétlen gondoskodjanak a tanoncskolai tanszer-ellátás által előírt tankönyvek és írások beszerzéséről és pedig attól a kereskedőtől ahonnan akarják;

mert ez idő után már a tanoncskola igazgatósága a kapott felhatalmazás alapján önmaga fogja ellátni a tanoncot a szükséges tanszerekkel.

az általa megállapított árakon.

Aki tehát kötelezettségének a közölt időig eleget nem tesz, a tanszer és tanszerek hiányáért eredő kellemetlenségeket saját magának tulajdonítsa.

Az ipartestület elnöki tanácsa egyébként a tanoncskolai tanszer-ellátás kérdésében az előjáróság összehívását e hét pénteken este fél hét órára tüzte ki, tekintettel arra, hogy a tárgyban szabályszerű beadvány folytán rendkívüli közgyűlés fog tartatni. A mai napra összehívott rendkívüli előjárósági ülést tehát nem tartják meg.

A város felemeli a kövezetvám és vásárhelypénz díjtételeit

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottságának szerdai ülésén dr. Balla Bertalan tanácsnok előterjesztette

a kövezetvám díjtételek felemeléséről szóló javaslatot,

amely egyszer már volt a közgyűlés előtt, de az visszaadta a tanácsnak, hogy hallgassák meg az érdekképviseleteket is. Ez megtörtént s így

a bizottság javasolja a díjtételek 50 százalékos emelését azzal,

hogy az építési anyagokra, élelmészeti

és esekélyebb értékű cikkekre — mint például a téglák — a régi tételek maradjanak érvényben. A sorompónál páros fillérekben fogják szedni a vámost és a bizottság javasolja a közgyűlésnek, írjon fel a kormányhoz a közúti törvény mielőbbi megalkotása végett.

A vásárhelypénz díjtételénél ugyanez volt a helyzet.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a helyi iparosok díjtételeit 12 és 16 fillérben, az idegenekét pedig 22 és 28 fillérben állapítsa meg.

Az öngyilkos Bernáth Gyula büntársai a debreceni törvényszék előtt

A debreceni törvényszéken szerdán délelőtt tárgyalták K. Tóth Sándor hentesesség büntnyét, aki Bernáth Gyula hentesstanulójával együtt nagy mennyiségű zsírt és szalonnát lopott Tóth Sándor hentesmester raktárából. A lopásokra rájöttek és a rendőrségre vitték fel Bernáth Gyulát, aki beismerő vallomást tett és elmondta, hogy K. Tóth Sándorral együtt lopkodta a gazdája raktárát. A lopott zsírt és szalonnát Fodor Sándor, Kraszna Mihály és Tóth Mihály révén értékesítették. Bernáth Gyula a beismerő vallomás után, mikor a kihallgatás véget ért.

a rendőrségi palota második emeleti ablakához ugrott és mielőtt megakadályozhatták volna, kiugrott. A borzalmas zuhanás után összetört tagokkal terült el az aszfalton és rövid vergődés után meghalt. A szerdai tárgyalásra így csak büntársai kerültek a

vádoltak padjára azokkal együtt, akik megvásárolták a lopott árut.

A tárgyaláson K. Tóth Sándor beismerő vallomást tett, terhelően vallott Kraszna Mihályra, Tóth Mihályra és Fodor Sándorra is, akiket orgazdasággal vádoltak. A bűnfelek közt voltak a zsákok és a veder, melyben az árut lopták. A bíró asztalán pedig két aranygyűrű, melyet az öngyilkos lett Bernáth vásárolt a lopott áruból annak a leányának, akibe szerelmes volt. A két aranygyűrűt elkobozták a leánytól és a bíró dr. Erdőss József ügyvéd, a sértett képviselőjének kérésére kiadta a többi bűnjellel együtt a károsultnak.

A tanúk kihallgatása után a bíró K. Tóth Sándort elítélte négy hónapra fegyházra. A többi vádlottakat felmentette a vád alól és az indokolásban kimondták, hogy a harag indította K. Tóth Sándort az ellenük irányuló vallomásra. Az ítélet jogerős.

Gold mester sajtópere a Jókai uccai hipnotikus nyomozás miatt

A Jókai uccai gyilkosság ügyében mint annak idején részletesen megírtuk Gold Ferenc hipnotizőr segítségét is igénybe vette a rendőrség és úgy igyekezett megszerezni a terhelő bizonyítékokat a tettes ellen. A hipnotizőr nem tudott megfelelő adatokat szerezni és a rendőrség elbocsátotta később Tóth Lenkét is, akire a legsúlyosabban terelte a gyanút a hipnotizőr beavatkozása. Gold Ferenc új nyomozási módszerét vásári mutatvány és zsíros üzlet megcsinálására alkalmas trükknek minősítette az egyik debreceni lap. A cikknek egyes tételeit sértőnek találta Gold Ferenc, aki szigorú orvosnak mondja magát és rágalmozás címen pert indított a cikk írója, Lukács Károly hírlapíró ellen és 4000 pengő kártérítést követelt elmaradt haszna megtérítéséért.

A debreceni törvényszék Jeney tanácsa ma tartotta meg az ügyben a tárgyalást. A vádlott hírlapíró, dr. Hegedűs Lóránt ügyvéd, Gold Ferencet dr. Drót Sándor ügyvéd képviselte. Lukács Károly hírlapíró kijelentette, hogy a cikket közérdekből írta és a felelősséget vállalja. Hegedűs Lóránt dr., a vádlott védője annak a bizonyítását kérte, hogy Gold mester jogosan adja-e ki ma-

gát szigorú orvosnak. Kifejtette, hogy a vádlott cikkének ama kitétele, amely szerint Gold mester tevékenysége közszolgálat, az nem sértés, mert a vásári mutatványosság magában nem diffamáló foglalkozás. Kikiáltó volt annak idején Schmitt amerikai szenátor, a jelenlegi köztársasági elnökjelölt is. De Coolidge is rikkancs volt és mégis

Amerika első emberei közé küzdötte fel magát. Ha őreájuk nem volt sértő a „kikiáltó” jelző, Gold mester sem érezheti magát sértve. Kérte a vádlott felmentését.

A bíróság a tárgyalást október 15-re

elnapolta azzal, hogy a következő tárgyaláson a jelenleg Kairóban működő Gold igazolni tartozik, hogy tényleg jogosan használta-e a szigorú orvosi címet.

A város Debrecennek a II. lakbér- osztályba sorozását kéri

A jog- és pénzügyi bizottság szerdai ülésén dr. Nyiri Ernő napirend előtt felhívta a figyelmet, hogy

Debrecennek a második lakbérosztályba való sorozására erősebb akciót kell indítani,

mert illetékes forrásból nyert értesülés szerint az állam nagyobb támogatásával és egy budapesti igen tekintélyes pénzintézet bekapcsolásával házépítési akció indul, hatalmas szervezet létesül s a lakberek lekötésével házakat építenek. Budapest, Szeged, Győr és Szombathely tud építkezni, de Debrecen nem, mert a II. lakbérosztályban,

a VIII. fizetési osztályba sorozott tisztviselő Szegeden 1004 pengő, Debrecenben pedig csak 548 pengőt kap.

Ismeri a város vezetőségének erélyét és nagy sikereit... Markovits Elemér dr. hangosan nevet.

Nyiri Ernő dr.: Még akkor is ugyan! (Derűtség.)

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző: A közgyűlésre kellene indítványt tenni. A bizottságnak az volt a véleménye, hogy a tanács tegye meg ezt az indítványt.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSAG

telefonaszámjai:
Kiadóhivatal — — — — — 18
Fiókiadóhivatal és kölesönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal — — — — — 10-20
Szerkesztőség éjjel — — — — — 18 és 812

A magyar reformátusság díszes ünnepet rendezett Antal Géza püspök 40 éves szolgálati jubileumára

Pápa, szeptember 26.

Az egyetemes magyar református egyház illette meg ma díszes ünnepséggel a dunántúli református püspöknek, dr. Antal Gézának negyvenéves szolgálati jubileuma alkalmából.

Országos jelleget öltött a jubileumi ünnepség Pápán, ahol ma avatták fel a pápai új püspöki székházat.

A város zászlódszibe öltözve fogadta a mindenfelől érkező ünnepelőket s kedden este zenés felvonulás, Jampionok végtelen sora köszöntötte Antal püspököt, akik a kollégium diákjainak nevében egy teológus üdvözölt. Ma reggel a kollégiumban Balogh Jenő v. igazságügyminiszter, főgondnok üvította meg a diszközgyűlést. Baltazar Dezső püspök s számosan mások a református egyházi és világi élet előkelőségei közül vettek részt.

Antal Géza püspök válasza után az ünnepi menetet a templomba vezette Baltazar Dezső püspök. Itt Jakab Áron esperes mondott imát, majd

az új kerületi székházat avatta fel Baltazar püspök.

A számos üdvözlés után disztribúcióra fejezte be a lélekemelő jubileumi ünnepséret.

A sakkverseny állása. Budapestről jelentik: A sakkverseny mai napján Marschall nyer Kmoch ellen, Capablanca—Spielmann remis, Balla—Stoner, Versényi—Halassy, Vajda—Steiner parti félbenmaradt.

Az adóhivatali helyiségek kijavítása. A jog- és pénzügyi bizottság szerdai üléséből azt a javaslatot tette a közgyűlésnek, hogy az adóhivatal, a

„halálhivatal” helyiségeit 7200 pengő költséggel úgy-ahogy hozassa rendbe.

Felhívás az ipartestület előjárósági tagjaihoz! Az ipartestület elnöksége ezúton értesíti az előjáróság tagjait, hogy a ma esteire hirdetett előjárósági ülés — az elnöktanács határozata értelmében — elmarad s azt e hó 28-án, pénteken este fél hét órakor tartják meg.

Nagy Ibolya fényképészeti műterme Rákóczi ucca 35. szám. Vasárnap is egész nap felvételek.

A vízműtelep bővítési tervei. A jog- és pénzügyi bizottság szerdai üléséből azt a javaslatot tette a közgyűlésnek, hogy a vízműtelep bővítési tervének elkészítésével Sajó István mérnököt bízzák meg, aki a munkát 6500 pengőért vállalja.

Megvan a rikkancs-automata. Érdemes találmányt jegyeztetett most be a newyorki szabadalmi hivatalnál egy Amerikában élő fiatal orosz. Ez a nagyon szegény orosz ember feltalált egy újságárus automatát. Az automatának emberi alakja van, az uccasarkokon áll. Az automata közepén van egy lyuk, ebbe be kell dobni a pénzt és erre az automata egyik karja az oldalán levő dobozból kiadja az újságot. A legnagyobb vívmánya az automatának az, hogy egy gramofonszerű szerkezet van a belsőjében elhelyezve, amely hangosan kiáltja ki a lapok szenzációinak címét.

Tekintse meg Liener fényképész legújabb kiállítását, Csapó ucca 1. alatt.

Gyilkolni akart egy részeg napszamos a Simonffy uccán. Szerdán délután a Simonffy uccán nagy riadalmat okozott egy részeg napszamos, aki inzultálta az embereket, behatolt a 27. számú házba és mindenki meg akart verni a ház lakói közül. A felbőszült részeg ember gyilkolni akart és olyan veszélyessé vált, hogy a lakók kénytelenek voltak a rendőrséghez folyamodni. Dr. Balogh József rendőrfogalmazó rendőröket küldött ki, akik heves küzdelem után megfékeztek a garázda részegét és megkötözték. Egy fuvaroszkérre tették fel és bevitték a rendőrség központi ügyeletére. A részeg ember a verekedések és dulakodások során megsérült és a fejéből szivárgott a vér. A halántékát is megsebeztek és a homlokán a bőr felrepedt. A zsebében talált iratokból megállapították, hogy Szász Józsefnek hívják és a József kir. herceg ucca 15. számú házban lakik. A garázda részegét a rendőrségen tartották.

Művészeti kiállítás esküvői képek, családi — csoport és gyermekfelvételekből Liener műtermének Csapó ucca 1. alatti kirakataiban.

A Közhasznú Munkáskert Egyesület tudatja a bérlő közönséggel, hogy a földbérletek kiadása az idei gazdasági évre október 1-én megkezdődik, új bérlők előjegyezhetők. Központi iroda Széchenyi ucca 13. Elnökség.

ARANYAT

ugyan nem, de ami az arany-
nál is többet ér, jó és friss árut

KAP

pénzért, ha fűszer, csemege,
gyümölcs és italzsükségeit

PÁLFFYNÁL

szerzi be. — Kossuth ucca 7.
szám alatt. — Telefon 16-94.

1928 sz
Influenza
hurut, az
fűl és sze
doskodják
természet
használat
tisztítassa
megállapít
orbáncnál
tegségnél
nagy szől
szertárakb
letekben.
Felhívás
ség figyel
képkiallítás
Hirdetés
államépíté
sok és mo
a dunaföld
szigeti álla
kelési szak
telep közö
készítése
szakaszon
kedni. Miú
időben neh
nak a gé
Kaba és De
szoboszló
közösek k
Dr. S
vos hazáérk
Péterfia u.
Figyel
nemű vásár
nál ne a ré
László ezé
ékszerüzlet
azt a meg
szám alá he
Singer
kaphatók. S
ság, Debrec
Hidg
szati szalon
fillér.
Sirköv
jobb kivitel
Piac ucca 2
Nincs
a
A színház
dán délbén t
vizesgálatot
Csűrös Fere
sével. A biz
lentek a tűz
viselői is.
vállalat k
hogy a vilá
a legnagyobb
alapotban v
nem végezte
a tanács elő
a tanácsnak,
Ivezze a szí
szimigazgató
zatja. A t
használató
színház mag
látva. A biz
javasolta a d
titkári irod
elővigyázat
sek megtéte

Influenza, torokgyulladás, tüdőcsu-
hurut, az orr és garat elnyálkásodása, a
fül és szem megbetegedése esetén gon-
doskodjék arról, hogy gyomra és belei a
természetes „Ferenc József” keserűviz
használatával többször és alaposan ki-
tisztíttassanak. Közkórházak főorvosai
megállapították, hogy a **Ferenc József** víz
orbáncnál és más lázzal járó ragályos be-
tegségnél is a szenvedő emberiségnek
nagy szolgálatot tesz. Kapható gyógy-
szertárakban, drogeriákban és fűszerüz-
letekben.

Felhívjuk a nagyérdemű közön-
ség figyelmét Liener lényképésziünk
képkiallításának megtekintésére.

Hirdetmény A debreceni m. kir.
államépítészeti hivatal felhívja az autó-
sok és motorosok figyelmét arra, hogy
a dunaföldvár—debrecen—máramaros-
szigeti állami közút hajdusoboszlói át-
kelési szakasz városháza és a villany-
telep közötti része az aszfalt burkolat
készítése miatt le lett zárva és ezen
szakaszon csak föld úton lehet közle-
kedni. Miután az említett földút esős
időben nehezen használható, felhivat-
nak a gépjármű tulajdonosok, hogy
Kaba és Debrecen között Kaba—Hajdu-
szoboszló — Hajdusóvát — Debrecen
közégek közötti utvonalat használják.

Dr. Szenes Zsigmond gyermekor-
vos hazaérkezett, rendelését megkez-
dte Péterfia u. 42.

Figyelmeztetés! Óra, ékszer, ezüst-
nemű vásárlásnál, javítás és alakítások-
nál ne a régi helyben keresse az Engel
László ezélt Lőfkovits Arthur és Társa
ékszerüzletét, hanem gondoljon rá, hogy
azt a megyeháza mellé, Piac ucca 52.
szám alá helyezték.

Singer varrógépek kizárólag nálunk
kaphatók. Singer varrógép részvénytársá-
ság, Debrecen, Piac ucca 79.

Hidegkúti úri és külön hölgyfodrá-
szati szalon, Kálvin-tér 5. Manikür 60
fillér.

Sírkövek legjutányosabban és leg-
jobb kivitelben Harkányinál, Király és
Piac ucca sarok.

**Nincs elég kijárata
a színháznak**

A színházi tüzvizsgáló bizottság szer-
dán délben tartotta meg a szokásos tüz-
vizsgálatot a Csokonai-színházban, dr.
Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok elnöklé-
sével. A bizottság tagjain kívül megje-
lentek a tüzoltóság és a rendőrség kép-
viselői is. A tüzoltóság és a világitási
vállalat képviselői megállapították,
hogy a **világitási vezetékek a színpadon**
a legnagyobb mértékben kifogásolható
állapotban vannak, mert a színgazgató
nem végeztette el a javításokat, amiket
a tanács előirt. A bizottság azt javasolja
a tanácsnak, hogy csak akkor engedé-
lyezze a színház megnyitását, ha a
színgazgató a vezetékeket rendbeho-
zatta. A tüzrendészeti berendezések
használatos állapotban vannak, de a
színház maga **nincs elég kijáratral el-**
látva. A bizottság egy férfi öltözében
javasolta a **dohányzás engedélyezését,**
a titkári irodában azonban csak bizonyos
elővigyázati intézkedések és berendezé-
sek megtételével.

MOZI

URÁNIA. Szerda—csütörtök. Világ-
film! Kizárólag csak felnőtteknek! Ed-
gar Wallace világhírű regénye filmen:
A sárka Meisztó. Bűnügyi regény Lon-
don rejtelméből 9 felvonásban. A főszereplők: Jack Trevor, André Lefayette és
E. Reicher. Kísérők: Komor komorayik
és Afí és az autóbánditák, bohózatok.

VIGSZINHÁZ. Szerdától—vasárnapig
Világfilm! Budapestet megelőzve! A sze-
zon legmulatságosabb filmje! A béke-
világ kedves életére emlékeztet! Siker-
ben felülmúlja a „Csákó és kalap” sike-
rét! *A kis garnizon.* Vidám életkép 7
felvonásban. Főszereplők Harry Liedtke
és Hans Junkermann. Megelőzi: Vadá-
szat nagy vadakra (Brazília őserdeiben)
Délamerikai expedíció 6 felvonásban.
Kísérők: Harold Lloyd a vendéglőben,
bohózat.

AUTO ES MOTOR

Rovatvezető: **BENCZE MIHALY.**

**Motoros kirándulás
Sátoraljaihelyre**

A BEMAC és NYKISE e hó 30-an
autó és motoros kirándulást rendez Sá-
toraljaihelyre a következő program-
mal: Délelőtt 10 óra 30 perckor fogadta-
tás Sárospatakon, utána a város, a Rá-
kóczi vár, a hercegi kastély megtekinté-
se. 11 óra 30 perckor indulás Sátor-
aljaihelyre, a város és a trianoni határ
megtekintése. 12 órakor dr. Székely
László a BEMAC zempleni osztályának
ügyvezető alelnöke és vitéz dr. Kiss Jó-
zsef a T. T. A. C. motorosztályának tit-
kára előadást tartanak külföldi autó, il-
letve motorturájuk tapasztalatairól.
Utána aktuális problémák megbeszélése.

Délben 13 órakor közös ebéd. 14 óra
30 perckor kirándulás a Sátoraljaihely-
től 5 km-re fekvő Széphalomra Kazin-
czy Ferenc mauzóleumának és sírjának
megtekintésére esetleg a fizési várba.

16 órakor órákor közös uzsonna Sá-
toraljaihelyen a Buldosó cukrászdában.

Kíváncsok volna, hogy a helyi moto-
rosok és autósok minél nagyobb számban
részt vegyenek a kiránduláson,
melyre jelentkezést kér a titkár, hogy a
résztevők számát a rendező egyesület-
tel közölhesse.

A fentiek megbeszélése végett ma
este félkilenc órákor összejövetel lesz
az Angol Királynő éttermében, melyre
az autó és motorkerékpártulajdonosokat
tisztelettel meghívjuk.

SPORT

Jön a Sabaria

Három heti pihenő után vasárnap is-
mét Debrecenben játszik a Boeckay és
ellenfele a legjobb vidéki csapat, a Sa-
baria lesz. A Sabaria, szerencsétlenül
kezdve a szezont, két első mérkőzését
elvesztette, pont nélkül áll a tabellán és
most minden erejét koncentrálni a pont-
szerzés érdekében. A szombathelyi já-
tékosok Weisz Árpád tréner vezetése
alatt a hét valamennyi napján treniroz-
tak és pompás kondícióban várják a
Boeckayval való találkozást.

A Boeckay játékosainak kondíciója
valószínűen szintén javult a legutóbbi
mérkőzés óta, sőt Dettrich sérülése is
gyógyult már annyira, hogy vasárnap
sorompóba tud állni. A két csapat
komplett összeállításban fogja felvenni
a küzdelmet, ami az előjelekből ítélve
még az eddigi Boeckay—Sabaria talál-
kozásoknál is hevesebb és izgalmasabb
harcot fog eredményezni.

Az amatőr bajnokságba vasárnap
már a DEAC is bekapcsolódik. Az ama-
tőr bajnokság vasárnapi mérkőzéseit
már komolyabb és nívósabb küzdelme-
ket ígérnek. A bemelegítő előcsatározá-
sok után a formák kialakulóban van-
nak és ezeknek hatása érezhető lesz az
összes mérkőzéseken. A KSE—DMTE
mérkőzés a Boeckay mérkőzés előtt a
Diószegi úton játszódik le. A DEAC fel-
cserélve pályaválasztó jogát Berettyó-
ujfaluban mutatkozik be a BUSE ellen
és ezt a bemutatkozást nagy érdeklő-
dés kíséri. A DEAC ugyanis néhány
fiatal játékosal, közte Moldovánal, a
MAFC centerével megerősödött, de
szerepeini fognak az „öregék” is, mint
dr. Ökrös, Csáky János stb. Ha az
egyetemi csapat reorganizálása sikerül,
akkor a bajnokság egyik jogos aspi-
ránsa lehet. Nyiregyháza szintén nagy
mérkőzés szerepet programon. A helyi
derby, a NyTVE—NYKISE mérkőzés
máris izgalomban tartja a lelkes nyir-
egyházi közönséget és parázs küzde-
lem várható nemcsak a játékosok, ha-
nem a nézők között is.

Előkelő vendégek várhatók a Dréhr-
serleg debreceni döntőjére. Október
14-én Debrecenben játszik a Dréhr-
serleg döntőjét. A mérkőzésen megje-
lenik báró Kray István, az MLSz társ-
elnöke, s ha addig Karlsbadból haza-
érkezik, Dréhr Imre dr., az MLSz el-
nöke is.

A Sabaria készülődése a Boeckay
mérkőzésre. Hétfőn kondíciótréning
volt, tegnap a SZAK amatőrjeivel két
kapus jáltak, szerdán újból kondíciótré-
ning volt, míg csütörtökön két kapus
munka fejezi be a készülődést. Pénte-
ken már utnak indul a csapat Szombat-
helyről, az éjszakát Budapesten tölti
s szombaton utazik tovább Debrecen
felé.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsdé.

Budapest, szeptember 26. Határ-
időzlet: Buza: Október 25,86, 90, 26,00
Március 28,60, 66, 58, 62. Május 29,40,
32, 38. — Rozs: Október 25,00, 10, 06,
12. Március 27,60, 54, 60. — Tengeri:
Május 28,60.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései:
Buza: tiszai 77 kg 26,15—26,35, 78 kg
26,35—26,55, 79 kg 26,60—80, 80 kg
26,80—26,95, felsőtiszai 77 kg 26,10—
26,30, 78 kg 26,30—26,50, 79 kg 26,55—
75, 80 kg 26,75—26,85, fejérmegyei 77
kg 26—26,20, 78 kg 26,20—26,45, 79 kg
26,45—65, 80 kg 26,65—26,75, dunántúli
77 kg 26,00—26,20, 78 kg 26,20—26,45,
79 kg 26,45—65, 80 kg 26,65—26,75,
pestmegyei 77 kg 26,05—26,25, 78 kg

26,25—26,50, 79 kg 26,50—70, 80 kg
26,70—26,80. — Pestvidéki rozs: 24,70
—24,85, takarmányárpa I. 26,75—27,00,
takarmányárpa II. 26,50—26,75, felső-
magyarországi sörárpa 28,25—29,25,
egyéb sörárpa 27,00—28,00, köles 27,50
—28,00, repce 45,50—46,00, tengeri 21
—31,20, zab I. 26,50—26,75, zab II. 26
—26,25, korpá 20,00—20,50, lóheremag
170—175.

Valutaárfolyamok

Budapest, szeptember 26. Angol
font 27,76—27,91, Belga frank 79,55—
79,85, Cseh korona 16,95—17,03, Dán
korona 152,55—153,15, Dinár 10,—
10,06, Dollár 570,80—572,80, Francia
frank 22,30—22,550, Hollandi forint
229,550—230,50, Lengyel zloty 64,15—
64,45, Lei 3,46—3,51, Lira 29,85—30,10,
Német márka 136,50—137,—, Norvég
korona 152,55—153,15, Osztrák schil-
ling 80,55—80,90, Spanyol peseta 94,25
—95,85, Svájci frank 110,20—110,60,
Svéd korona 153,05—153,65.

Ferencvárosi sertésvásár: Marad-
vány 995, felhajtás 1849, eladatott 623,
Kömyvi 158—182, nehéz 184—190.

KOMLÓS
NŐI FELÖLTŐK MODELHÁZA
Debrecen, Piac u. 42

Elegáns őszi és téli

felöltők.

Valódi szőrme-

bundák.

Leány kabátok, Intézeti ruhák

Legnagyobb választékban

SCHUSCHITZKY JÁNOS és Tsa
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 22 24.
(Debreceni Első Takarékpénztár palotájában) mint a
SALGÓTARJÁNI KÖSZÉNBÁNYA R-T.
Kizárólagos vezérképviselete, s z a l l i t t
elsőrendű **DARABOS SZENET,**
továbbá porosz kőzenet, bányás és gáz-
kolozot, tüzfűt nagyban és kiskisben
TELEFON 1240, 1262.

TÉLI

**Kabátot, Öltönyt,
Felöltőt, Fiukabátot**

TÉLI

már most vásároljon, mert nagyon olcsón kapja

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruhaáruházában, a

MAGYAR RUHAIPARNÁL

közvetlen a Bika szálló épületében:

EBÉDLŐK **SZÁNTÓ ZSIGMOND** **HÁLÓK**
 BUTORRAKTÁRÁBAN (Szinházi átjáró) CSAPÓ UCCA 17
 Előnyös fizetési feltételekkel nagyon olcsón kaphatók

URISZOBÁK **Műhely telefon 11-19** **Üzleti telefon 10-30** **SZALONOK**

Uj szücsműhely!
 Plac ucca 7.
 számu udvarban I. emeleten.
 Mindennemű szücs munkát, átalakításokat, javításokat jutányosan vállalok.
LEHNER szücsmeister.

Heverő tőkét
 legjobban gyümölcsözteti a Debreceni Bankház, Miklós ucca 7.

Padlólakk
 magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletében **Plac ucca 10. szám, Bikával szemben.**

Mielőtt tűzhelyet vásárolna, nézze meg
Nagy István takaréktűzhely-árát **SZÉCHENYI UCCA 6.**

SINGER varrógépek
 régi beváltó minőségben
 Debreceen, Plac-ucca 79.

Szörmeárúk
 lípesei összekötésem révén pesti árban szereshetők be.
ADLER szücsnél **Batthyány ucca 2.**

Megnyilt! **BUTORHITEL** Megnyilt!
 12 hónapra készpénzrőn
Hausner Károly butorüzletében
 szereshetők be **Simonty u. 1/a és 2/c**, a hírt ves győri butorok kizárólagos egyedárusítója.

Kefeárúk, ház tartási és pipere cikkek nagy raktára Johnson villamos parkettfényezők egyedárusítása és kikölcshözése
Kántor Ernő és Tarsa cég
 Debrecen (Városház-épület). Telefon 16-57.

Elsőrendű munka
 legujabb divat szerint, legolcsóbban készül
Sugár Sámuel uriszobánál
 Varga ucca 16. Telefon 13-57.

Villanyszerelést
 olcsón és jót készít
Szabó Sámuel, Péterfia u. 52.

Szörmebundákat
 valamint szörmeárut legolcsóbban
Altmann szücsnél **Miklós ucca 5**

Villamos orvosi műszerek,
 Forrad, galvan, villanyzó gépek, Quarzlámpák, Röntgen és minden féla készüléket elad, javít és beállít
Földvőri Debr. Első Elektrotechnikai Gyára
Széchenyi u. 55. Telefon 168.
 Gyakornok felvétetik.

VILLANYMOTORT
 1 1/2-2 lóerőset, váltóáramut megvételre keresünk.
DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG KIADÓ-HIVATALA PIAC UCCA 49 SZ. ALATT.

„Ideal” folytonégő kályhák
 raktára
Kovács Gyula vasüzlet
 Debrecen,
Ferenc József ut 17. szám.
 Telefon 2-35.

Halottszállítás autón vidékre is!
 M. kir. Tisza István tudomány egyetem klinikai szállítója
Fehértői Dániel temetkezési vállalkozó
 Debrecen, Dégenfeld tér 4. Telefon nappal 11-85
 Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő halottszállító autót állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

Saját gyártmányu mosó-szarvas és nappa bőrkecztőt,
 valamint glacebőr divatkecztőt minden szín és kivitelben nagy választékban.
 Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készölnek
Schön Sándor
 kecztő-, kötszar- és orvosi műszertárház DEBRECEN, Plac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11-56

Háztulajdonosok! Házépi ettetők!
 Mielőtt vízvezeték, fürdőszobaberendezéseket, valamint szakszerű, lelkiismeretes munkálatokat akarnak készíttetni, okvetlen szöllítsák fel ajánlattételre az előnyösen ösmert
Kovács Gyula szerelési vállalatát
 Iroda és mintaraktár **Varga u. 1. sz.** Telefon 16-79 Allandó raktár mindennemű felszerelésekben.

Mielőtt őszi és téli öltöny, átmeneti és téli kabát
 szükségletét beszerezné, vételkényszer nélkül tekintse meg raktárra érkezett **ujdonságainkat**
Merinó Posztókereskedelmi R.-T.
Piac ucca 49.
 Szolid kiszolgálás! Olcsó szabott árak

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R.-T. RÓZSA UCCA 2.
 legnagyobbított üzletébe beolvadt
a Magyar Fém- és Lámpaárugyár R.-T. debreceni gyári lerakata.

A nevezett gyárnak elismerten legjobb gyártmányai u. m.: Acéllemezből készült kívül-belül zománcozott fürdőkád ötfele nagyságban, gyermekkád állvánnyal, női toilett készlet, mosdóasztal, valamint zománc és öntött vasedény, továbbá mindenféle háztartási cikk ugy nagyban, mint kicsinyben legjutányosabb árban szereshetők itt be.

1928 szeptember 27.

API
 EGY APRÓHI...
 a l...
 a f...
 a f...
 főkiadóhivatalu...
 hivatalunkban: kereskedés...
 Vastagabb bet...
LEVELEZ
 Gazdaleány...
 negyvenholddal, a...
 nyolcezer pengővel...
 menne. Válaszbélye...
 yebbet. Kincsés k...
 Orosháza.
 Férjhezmenendő...
 titoktartással díj...
 szerencsés férjhe...
 romendálok, ha ve...
 miket tudatják. I...
 Orosháza.
 Két...
 disztigvált vidéki...
 ber keresi két függ...
 mondott urinó ism...
 gét. Leveleket a Ha...
 kiadóba „Unjuk...
 gányt” jelígre.
 Mellyik...
 nemes szívi hölgy...
 segítene önállósítá...
 minden információt...
 26 éves törekvő izr...
 embert? Jelíge: Há...
 szék 5000,..
 25 éves...
 jó megjelenésű vidé...
 rász vagyok, szeretn...
 zasság céljából meg...
 kedni oly fodrásznő...
 precízen érti a hajvá...
 borotválást. Fényké...
 kívántatik. Pontos c...
 velekre válaszolok. „...
 házasság” jelígre le...
 Független Ujság to...
A REJT
 Irta:
 Arlette teljes...
 amelynek mélyéből...
 tényeket. Jean d'En...
 — Nem érezted...
 körülöttem settenke...
 nyugtalanító borzong...
 log érintett volna? I...
 lemről, hanem határ...
 azt mondjuk magunk...
 nik?... Mi fog törté...
 Arlette arca ki...
 egy pontra szegeződ...
 — Ez az! Helyb...
 és Van Houben nin...
 lette...
 Arlette elgondol...
 — Volt egyszer...
 Elragadtatva ett...
 felkapta a pamlagról...
 — Helyben vag...
 tündérmese! Volt eg...
 vagy, finom arcu Arl...
 Arlette leült és...
 — Három hónap...
 rével egy délután, i...
 assák a valami jóték...
 emutatót. En nem ve...
 an így szölt hozzám...
 nagyon sikkes, elégá...
 el. Az igazgatónő sz...

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMINC FILLÉR és EGYSZERRE HÁROM REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

- a DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG-ban,
- a DEBRECENI UJSAG-ban és
- a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. szám, fiókiadóhivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám, a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Gazdaleány
negyvenhóddal, árvalány, nyolcezer pengővel férjhezmenne. Válaszbélyegért bővebbet. Kincses kiscsarda, Orosháza. 1468

Férjhezmenendőknek
titoktartással díjmentesen szerencsés férjhezmenést komendálok, ha velem címkéket tudatják. Kincses, Orosháza. 1468

Két
disztingvált vidéki uriember keresi két független, kimondott urinó ismeretségét. Leveleket a Hajdúföld kiadóba „Unjuk a magányt” jellegére. 1738

Melyik
nemes szívi hölgy vagy ur segitene önállósításhoz egy minden információt kibíró 26 éves törekvő izr. fiatalembert? Jelige: Hálás lelevelek 5000.. 1783

25 éves
jó megjelenésű vidéki fodrász vagyok, szeretnék házasság céljából megismerkedni oly fodrásznővel, ki precízben érti a hajvágást és borotválást. Fénykép megküldvántatik. Pontos című levelekre válaszolok. „Boldog házasság” jellegre leveleket a Független Ujság továbbít. 1759

Középkorú
vidéki ur szórakozásból keresi középkorú hölgy ismeretségét. Irjon „Itt az ősz” jellegére a kiadóba. 1840

KIADÓLAKÁSOK
Főiskolai
hallgatónak butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 1798

Csinosan
butorozott emeleti különbejáratu parkettes uccai szoba fürdőszoba használattal október 1-ére kiadó. — Cim: Nemzetör ucca 4., I. emelet. 1790

Irodának
alkalmas különbejáratu szoba kiadó, esetleg butorozva. Arany János u. 2. Hungária épület II. emelet 9. — Nagy Samu. 4001

Főtér
legszebb helyen szép, nagy uccai szoba irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas azonnalra kiadó. Cim a Független kiadóházban 498

Kiadó
azonnal különbejáratu uccai butorozott szoba. Eötvös u. 59. 1566

Kiadó
két szoba, konyha, istálló, azonnal elfoglalható. Malom ucca 12. szám. Értekezni lehet Teleki ucca 13. szám. 1755

Butorozott
szoba, parkettes, két főiskolai hallgatónak kiadó ágynemű nélkül. József kir. h. u. 35., I. em. 1806

Különbejáratu
uccai butorozott szoba kiadó. Vörösmarty u. 1., balra. 1456

A Zrinyi ucca
19. számú ház egész udvarral azonnal kiadó és beköltözhető. Értekezni lehet: Sámsoni ut 9-b. Nagy Istvánnál. 1778

Uccai
butorozott szoba előszobával, különbejárattal egy ur embernek október elsejére kiadó. Thaly Kálmán u. 5. szám. 1743

Központban
csinosan butorozott különbejáratu szoba fürdőszobával azonnal kiadó. Értekezni Fischer cipőüzlet, püspöki palota. 1826

Különbejáratu
csinosan berendezett szoba kiadó. Kishegyesi ut 17. 1783

Kiadó
udvarra nyíló szoba azonnal. Vénkert, Domokos Lajos ucca 26. 1814

Kiadó azonnalra
közponon egy vagy két ur részére szoba fürdőszobahasználattal, telen központi fűtéssel. Cim a Független Ujság kiadóban.

Háromablakos
nagy uccai szoba októberre kiadó. Simonffy ucca 12. 1784

Egyetemi
hallgatónó vagy tisztviselő lakást, esetleg ellátást kaphat. Hatvan ucca 11. 1838

Különbejáratu
butorozott nagy szoba kiadó. Széchenyi ucca 15., emelet. 1839

Egy
szoba kis családnak kiadó, október 1-től. Arany János ucca 45. 1843

Homokkertben
két egyszoba konyha kiadó. Cim a kiadóban. 1832

Egy
vagy két butorozott szoba kiadó esetleg ellátással. Dr. Széll, Király u. 5., II. emelet. Telefon 961. 1868

Kiadó
szép modern 2 szobás fürdőszobás lakás mellékkeliségekkel. Teleki 27. 1867

Butorozott
szoba egy-két személyre ágyneművel, esetleg konyhával kiadó. Huszár ucca 13. szám. 1861

Egy
szoba kis családnak október 1-től kiadó. Arany János u. 45. 1852

Közvágóhidnál
Malom ucca 12., két szoba, konyha, istálló olcsón kiadó. Értekezni lehet Teleki ucca 13. 1851

Két
szoba, konyha mellékkeliségekkel október 1-re kiadó. Kar ucca 22. 1850

Kiszolgálásért
központban adok egy szobás lakást magános nőnek. Cim: város ház alatti trafok. Piac ucca. 1848

Butorozott
szoba kiadó, esetleg konyhával is. Eötvös u. 21. 1871

ALLAST KERESOK

Szoptató
dadának vagy házvezetőnek elmennék izr. családhoz, egy gyermekem van. Cim a kiadóban. 1836

Pethő István
Debrecen, Kisfaludi ucca 31. Munkás felügyelői vagy raktárkezelői állást keres. 1833

KÜLÖNFÉLE

Széchenyi uti hatszobás lakóházért
huszonnyolcezer pengőt beígért vevő foglalóval jelentkezzen irodámban. Dezső, Kossuth ucca 16. szám. 1855

Német
nyelvtanítást azonnali konverzácival okleveles pedagógusnál, Kossuth u. 30. 1487

Német nyelvtanítás.
Magas társalgási német nyelvből úgy kezdőknek, mint haladóknak jutányos áron alapos német órákat adok. Kívánatra házhoz is elmegyek. Ernyeyné, Rákóczi u. 36. 1534

Órakonnyvelést
és levelezést saját írógépe-men olcsón vállalom. Cimemet a kiadóba leadni. 982

Cementlapok,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Facementetők
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Katonatiszti
család Grácban október 1-re ur házból való leányokat penzióba fogad. Elsőrendű német tanítás, szép lakás, jó ellátás, mérsékelt árak. Bővebbet: Gerhardt, Simonyi ut 27. 1547

Menekült
órás szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. — Rákóczi ucca 36.

Gépirást,
sokszorosítást vállalnak a Wirth nővérek, Piac 59., III. em. 1703

Kárpitós
szaküzlet Piac u. 44. udvarban Kész áruk és javítások legjobb beszerzési helye Varga József. Telefon 16-54. 1278

Kis
pinchelyiséget keres lakásnak magános nő. Molnár Julia, Teleki ucca 78. szám. 1742

SIRKÖVEK
műköből, termésköből olcsón kaphatók a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő ucca 2. 303

Egy
rövid zongora vagy pianinó bérbe kerestetik. Cim a kiadóban. 1816

Beiratáskor
gyermeké szemét vizsgál-tassa meg szemorvossal. — Löbl látszerész. 1155

Társat
keresek főtéri luxus üzlet-hez 3-4000 pengővel. Cimet a kiadóba kérek leadni.

Monogramhímzőszalon
dr. Szücs Andorné, Szent Anna ucca 6. Telefon: 6-70. szám. 587

Kölcsönöket
folyósítunk házakra, föld-ekre, áru-, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. Gazdák Bankja, — Kossuth és Batthyány ucca sarok. 1770

Képesített
kőműves mestert keresek építkezés továbbfolytatására. Lehota Pál, Kincses-ra. 1812

Vállalok
8-10 darab szarvasmarhát feles teletetésre. Cim Eliás Ödön, Kótaj. Szabolcs m. 1764

A REJTELMES LAK

Irta: Maurice Leblanc.

Arlette teljes erejével kutatott emlékezetében, amelynek mélyéből fel akarta idézni az elmerült apró tényeket. Jean d'Enneris meg akarta könnyíteni:
— Nem érezted soha, mintha valaki a homályban körülötted settenkedne? Nem érezted valami kis nyugtalanító borzongást, mintha valami titokzatos dolog érintett volna? Nem beszéltek tényleges veszedelméről, hanem határozatlan fenyegetésekről, amikor azt mondjuk magunkban: „Ej... mi ez?... Mi történik?... Mi fog történni?”
Arlette arca kissé megrándult. Szemei mintha egy pontra szegeződtek volna. Jean felkiáltott:
— Ez az! Helyben vagyunk. Kár, hogy Béchoux és Van Houben nincs itt... Beszélj, szép kis Arlette...
Arlette elgondolkodva mondta:
— Volt egyszer egy ur...
Elragadtatva ettől a bevezetéstől. Jean d'Enneris felkapta a pamlagról a leányt és táncra perdült vele.
— Helyben vagyunk! Ugy kezdődik, mint egy tündérmese! Volt egyszer... Istenem, milyen bájos vagy, finom arcu Arlette. És mi történt a te uraddal?
Arlette leült és lassu hangon folytatta:
— Három hónapja lehet, hogy ez az ur eljött nővéremmel egy délután, mikor sokan voltak nálunk, hogy lássák a valami jótékony akció javára rendezett divatbemutatót. Én nem vettem észre. Egyik társnőm azonban így szólt hozzám: „Milyen hódítás, Arlette! Egy nagyon sikkes, elegáns ember majd elnyelt a szemé-
rel. Az igazgatónó szerint társadalmi ügyekkel foglal-

kozik. Ez jól jön, Arlette, hiszen te örökösén pénzt hajszolsz.”
— Te pénzt hajszolsz? — szakította félbe Enneris.
— Társnőim ugratnak vele — mondta Arlette. — mert szeretnék a műhely számára segélypénztárt, hozománypénztárt alapítani. Szóval ábrándok... Igy, midőn azt láttam, hogy egy előkelő ur vár a kijáratnál és utánam jön, arra gondoltam, hogy talán behálózhatom. Csakhogy a földalatti vasut állomásánál elmaradt. Ugyanígy járt el másnap és a következő napokon. De felsülttem, mert egy hét mulva nem tért többé vissza. Majd néhány nap mulva, egy este...
— Egy este...
Arlette letompította hangját.
— Nos, néhanapján ebéd után, ha mindent rendbe hoztam, el szoktam menni hazulról, hogy meglátogassam egy barátnömet, aki egészen fönn lakik a Montmartre-on. Mielőtt odaérnék, be kell fordulnom egy sötét uccáskába, ahol soha sincs senki, midőn pont tizenegyor visszatérek. Itt láttam háromszor egymásután egy ember árnyékát az egyik kapu mélyedésében. Két alkalommal meg se mozdult. Harmadszor azonban elhagyta rejtékelyét és el akarta állni utamat. Sikitottam és futásnak eredtem, mire ő elmaradt. Azóta elkerülöm ezt az uccát. Ez az egész.
Arlette elhallgatott. Elbeszélése látszólag nem érdekelte sem Béchouxot, sem Van Houbent, míg Enneris megkérdezte:
— Miért mondtad el nekünk ezt a két kalandocskát? Látsz valami kapcsolatot közöttük?
— Látsz.
— Mi az?
— Mindig azt hittem, hogy a lesben álló ember nem más, mint az az ur, aki utánam jött.
— De mire alapítod ezt a meggyőződésedet?
— A harmadik estén szemembe ötlött, hogy a montmartrei ember világos bokavédős vagy betétes cipőt viselt.
— Mint az előbbi ur? — kiáltott élénken Jean d'Enneris.
— Igen — válaszolt Arlette.
Van Houben és Béchoux erősen meglepődött, Régine felindultan kérdezte:

— Hát nem emlékszik, Arlette, hogy operaházi támadónak is ilyenfajta cipő volt a lábán?
— Csakugyan... csakugyan... — mondotta Arlette. — nem gondoltam rá.
— És a maga támadója is, Arlette... a tegnapi... Bricou, az ál-orvos...
— Igen, csakugyan — ismételte a leányka, — de nem gondoltam erre a hasonlatosságra... Emlékeim csak most alakulnak ki.
— Még csak utoljára erőlted meg magad, Arlette. Nem mondtad meg annak az urnak a nevét. Tudod?
— Tudom.
— Mi a neve?
— Mélamare gróf.
Régine és Van Houben összereszt. Jean elnyomta meglepődését. Béchoux vállat vont, Van Houben pedig felkiáltott:
— De hiszen ez örültség! Adrien de Mélamare gróf... Hiszen látásból ismerem! Alkalmam volt jótékonyági üléseken mellette ülni. Tökéletes gavallér, akivel büszkén fognék kezét. Mélamare gróf lopta volna el gyémántjaimat!
— De hiszen egyáltalán nem vádolólok — mondta Arlette megütözve. — Csak egy nevet mondok ki.
— Arlettenek igaza van — szólt Régine. — Kérdezik és ő felel. Nyilvánvaló azonban, hogy mindazok szerint, amit a világ Mélamare grófról és vele együtt élő nővéréről tud, ő nem lehet az a férfi, aki magára lesett az uccán és aki magát és engem elragadott.
— Visel-e világos betétes cipőt? — kérdezte Jean d'Enneris.
— Nem tudom... vagyis inkább igen... néha...
— Majdnem mindig — állította határozottan Van Houben.
Nyilatkozatát csend követte. Majd Van Houben így folytatta:
— Valami félreértés van a dologban. Ismétlem, hogy Mélamare gróf tökéletes gavallér.
— Menjünk el hozzá — mondta egyszerűen Enneris. — Van Houben, ugye egyik barátja, valami Béchoux ur, a rendőrségnél van? Ő majd bejuttat hozzá.
(Folytatjuk.)

Lakatos
munkák pontosan szolid árák mellett készülnek: Piac u. 38., II. udvar. — Autogénhegesztés szavatosság mellett. Tanulók felvétetnek. Ifj. Lókodi Sándor lakatos mester. Telefon 17-18. 946

Honka
Czeplési uri- és hölgyfodrász külön női szalonjában dolgozik. Csapó u. 54. 1796

Zongorahangoló:
Gärtner, Széchenyi u. 15. 1644

LAKÁST KERESÜK

Allami tisztviselő
keres november 1-re lakást belvárosban, esetleg kert-ségben. Ajánlatokat a kiadóba kér. 852

Központban
háromszobás modern lakást keresek. Dr. Róth, Miklós u. 8. 1455

Lakást
keresek a központban, 3-4 szobást. Klein, Arany János 10. 1793

Allami
tisztviselő keres különálló előszobás vagy butorozott szobát fürdőszoba használatra. Szives ajánlatokat „Állandó lakó” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 1834

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

Csizmadiaségédet
keres, jó munkást, Zeke, Kar uca 22. 1849

Hölgyfodrász
társul kerestetik Piac ucai üzlethez. Cím: „Jó munkás” jellegre kérem a Debreceni Ujság kiadója. 1509

Kifutó
leányokat és fiukat felvesz a Debreceni Független Ujság, Piac u. 49. 4930

Főtéri üzletbe
kaucióval megbízható intelligens alkalmazottat keresek (nő is lehet). Cím: a kiadóba kérem.

Gyakorlott
francia varró- és tanuló-leányt azonnal felveszek. — Szabó Kata, Piac u. 63., I. emelet. 935

Lakatos
tanuló felvétetik kosztal és lakással. Simonffy uca 53. 1750

Kifutó fiu
fűszerüzletbe október 1-ére bennétkezés felvétetik. Burgundia 14. 1733

Jó munkás
fodrászsegéd felvétetik Forgácsnál. 1744

Középkorú
asszony bejáró főzőnek ajánlkozik. Cím: Eötvös u. 31. szám. 1739

Tanonc
felvétetik Zellinger Ede festőnél, Darabos u. 16. 1501

Fiatal
megbízható, szorgalmas, keresztény fűszer, vas és rőfös szakmában jártas segédet — azonnalra felveszek. Jakobovits Lajos, Berekböszörmény. 1461

Nőikalapüzletbe
egy masamódeányt azonnalra felveszek. Schimmer Mór, Piac uca 2. 1787

Mosogatóasszonyt
és megbízható fiut hetesnek felvesz a Gambriusz. 1808

Házmester,
gyermektelen, elsejére felvétetik. Ugyanott pincelakás kiadó. Garay uca 6. 1782

Ugyes,
megbízható fiu kifutónak felvétetik Angol-Magyar Szállító Részvénytársaságnál. 1781

Fiatal
bejárónót felveszek azonnalra könyvvel, reggeli, ebéd kosztal. Bercsényi u. 43. sz. 1775

Tisztességes
jó könyvű bejárónót október 1-re keresek. Kossuth 30. 1815

Kiszolgáló leány
felvétetik Adler szücsnél, Batthyány uca 2. 1811

Cipészsegédet
keresek vegyes munkára. Teleki u. 41. sz. 1805

Szakácsné
hosszabb bizonyítvánnyal, ki zsidó háztartásban volt, jelentkezzen. Piac u. 69., börtöndüzetben. 1825

Mindenes
lányok és szobalány, tisztességesek, felvétetnek. Nemzetőr uca 6. 1841

Majorost
október hó elsejére keres Pécsi, Batthyány uca 16. 1834

Kifutó
fiu 15-18 éves felvétetik Gárdos könyvkereskedésben, püspöki palota. 1831

14-15 éves
leány gyermek mellé és egy mindenes elsejére felvétetik. Homokkert uca 3. 1866

Cipészsegédet
hétszámra azonnal felveszek. Gönczy József, Arpádtér 21. szám. 1858

ELLÁTÁS

Két
közéiskolai tanulót, jó családból, teljes ellátásra, külön szobával elfogad intelligens zsidó család, egyetmi hallgató felügyelete mellett. Cím a Független Ujság kiadóhivatalában. 3838

Diák
teljes ellátást kaphat közeli szép helyen, új házban. — Széchenyi kert, Huszár u. 7. Kisállomásonál. 1802

INGATLAN

Eladó
Tégláskert, Basahalom uca 30. szám alatti ház 600 kvadrát földdel, két épülettel, két szoba, két konyha azonnal beköltözhető. Értekezni ugyanott. 1860

Hatszázhetven
holdas elsőrendű buzatermő fekete föld tanyával, teljes felszereléssel Bihar-megyében azonnali átvétellel eladó. Dezső, Kossuth u. 16. szám. 1859

Haszombérbeadó
40 hold fancieskai tanyásbirtok. Értekezni lehet dr. Ticz János ügyvédnél, Piac u. 34. szám. 1856

Eladó
ház, 2 szoba, fürdőszoba, üveg veranda, konyha, kamara, melléképületek, gyümölcsös, jövizű kut. Honvédtemető u. 17. 1841

371 négyszögöles
házhely eladó Homokkert, Szoboszlai Papp István uca 15. szám alatt. 1550

Bánkon
21 hold prima fekete homokföld olcsón eladó. Vételtér ellet folyósítjuk. Debreceni Bankház, Miklós uca 7. 1869

Rákóczi uca
37. számú két uccára nyíló ház, ötszobás modern lakás beköltözéssel, istállóval, autógarázzsal eladó. 1174

Burgundián
nyolcszobás uriház beköltözéssel eladó. Máté ingatlaniroda Piac uca 30. 1174

Bellegelön
huszholdas tanyásbirtok, a várostól öt kilométernyire eladó. Máté ingatlaniroda, Piac u. 30. 1174

Mikepérsen
eladó egy ház, közel az állomáshoz, az országútfélen 1600 négyszögöl kerttel, 234. számú ház. 1407

Háztelkek
eladása Bihari- és Katz-telepen. Tulajdonos Sesztina ut 6. sz. Kisállomás mellett. 1514

Egy
14 holdas tanyásföld kiadó. Értekezni lehet Alsóújósán. Kiskerti u. 15. Debrecenről 8 km. 1636

Eladó
nagyjövödelmü bérház átadó üzletkeivel, lakással, istállóval, ugyanott bolthelyiséggel kétszobás lakással kiadó. Hatvan u. 55. 1749

Eladó
házak: Mester uca 6. számú ház, teljesen jókarban, jutányos áron. Garai u. 25. számú modern lakásokkal. József kir. herceg u. 22. sz. ház áron alól. Hadházi uca 23., alapincézett ház több lakással. Kizárólagos megbízott Máté ingatlan iroda, Piac uca 30. szám. 1776

Eladó
egy házhely Mester ucai sorompónál. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uca. 1769

Eladó
ház jömenetelű fűszerüzlettel. Katz-telep, Sárosi ut 11. 1817

Eladó
ház két szoba, fürdőszoba, üveg veranda, konyha, kamara, melléképületek. Gyümölcsös. Honvédtemető u. 17. 1803

Onossay u. 17.
számú ház üzlethelyiséggel és pénzintézetű teherrel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 1766

Házhely
eladó Homokkert, Szoboszlai Papp István u. 15. sz. alatt. 1797

Házhelyek
a Monostorpályi és Gróf Vécsey uca sarkán elterülő nagy szőlőingatlanból, még néhány házhely eladó. Érdeklődők a házhelyek ára, valamint az előnyös havi fizetési feltételekről felvilágosítást nyerhetnek a tulajdonosnál, a Tiszántúli Mezőgazd. Hitelintézet, Kossuth u. 8. 1767

ÜZLETEK

Csapó u.
8. szám alatt bolthelyiség kiadó. Ügyvédi irodában értekezhetni. 1844

Egy
üzlethelyiség kiadó. Homokkert u. 87. sz. 1730

Uj
üzlethelyiség kiadó. Hentesnek, mészárosnak alkalmas. Klór, Boldogkert Gázgyár u. 4. szám. Telefon 6-30. 1824

Nagyforgalmu
korcsma bérbe, vagy örökáron eladó, kitünően berendezve, legforgalmasabb helyen. Cím a kiadóban. 1792

Egy
jóforgalmu borbélyüzlet jutányosan átadó. Érdeklődni lehet Széchenyi uca 14. szám, trafikban. 1854

ELADÁS

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán-nál, volt Sziv u. 14. 1638

Eladók
használt hordók, beton kanális csövek. Arany János uca 15., uccai lakó. 1675

Kályha,
2 darab, folytonégő, olcsón eladó. Neuländer, Erzsébet 28. 1830

Küllő
szekér, kocsiakérekhez félkészen olcsón eladó. Neuländer, Erzsébet 28. 1829

Télikabát,
öltöny, kifogástalan eladó. Fűvészkert uca 4., I. em. 1. ajtó. 1828

Télikabát
11 éves fiúnak és felnőtt férfinak eladó. Piac u. 69., börtöndüzetben. 1827

Őszi
és téli nőikabátok megérkeztek a Magyar Köztisztviselők ruházati osztályába. Vár u. 1. szám. Köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak 6 havi hitelt nyújtunk. 1823

Építkezéshez
használt fa- és cserépanyagok, ajtók, ablakok olcsón eladók. Cím a kiadóban. 1835

Husvágóasztal
lábakkal, 125 cm. hosszú, 47 cm. széles, eladó. Sziv u. 12. 1865

Körfűrész
1 méter átméretű, olcsón eladó. Boldogfalva u. 17. 1864

Stráfszekér,
2 ló után való, olcsón eladó. Sziv uca 12. 1863

Boroshordók,
szőlőprés, taposókád, szénkéző gép, tengeridaráló, morzsoló, mangorló, vas-kályhák eladók. Huszár uca 13. sz. 1862

Eladó
tengericsutka, Csapókert, Mátyás király u. 44. szám. 1857

Jó
Singer-varrógép eladó jutányosan. Megtekinthető: Széchenyi uca 14. szám, trafikban. 1853

Vaskályha,
folytonégő, eladó. Széchenyi u. 14., keresztépület. 1845

Néhány
vagon utjengeri eladó. Górért adok. Cím a Független Ujság kiadóhivatalánál. 1846

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetőek a Debreceni Működőárnál, Fürdő uca 2. sz. 303

Wertheimkassza,
üzleti puld, kidugós cégtábla olcsón eladó. Hatvan u. 1., II. e. 17. a. 3990

Eladó
egy márványlappal ebédlőszekrény s jókarban levő butorok. Böszörményi ut 19. szám. 1478

Ezerjő
fajtisza 2 éves gyökerez szőlővessző, többezer, eladó. Fajborok, magas fokuk, literenként is a legolcsóbb napj aron Arany János 30. és Rázsó Gyula u. 2. Vagongyár végében, az Öregtanya mellett. 1431

Eladók:
magános ebédlőkredenc, konzultkór, sezlón, asztalok, konyhaasztal. Kálmán-tér 4., emelet. 1548

Zongora,
kitünő hangu, bérbeadó. Péterfia 11. Trafik. 1786

Egy
komplett telitopolya háló, kevésbé használt, elköltözés miatt sürgősen eladó. Baross 14. 1779

Olcsóbban
és jobban nem jöhet ki, ha otthon süt, mintha Kristóhoz megy. Szentzácósi olcsó árért a legfinomabb dolgokat vásárolhatja. Egyszer tegyen próbát és mindig 16 fillér, egy zsúrtésza 10 fillér, egy igen szép torta 3 P 50 fillér. A legjobb dolgokat kaphatja mindig és a kiszolgálás a legpontosabb. Csak egyszer jöjjen el és állandóan megvonom. — Kristó Károly cukrászmester, Miklós u. 51. Teasütemények állandóan kaphatók. 1732

OLCSÓBB
lett a sertés! Egy kiló tövise vagy karaj 2.60. Egy kiló sódar csont nélkül 2.60. Egy kiló sódar csonttal 2.40. Egy kiló vékonyoldal 2.00. Egy kiló bőrös-hus 1.406. Egy kiló köröm 0.80. Takács hentesnél, városi bérház, Simonffy uca. 1382

Cukorrépa
500 q Bajonta állomásról októberi szállításra eladó. Ajánlatot kér Sándor-tanyai gazdaság, Bajonta, Bihar-megye. 1519

Egy
darab szőlőprés és zuzó olcsón eladó. Temető uca 14. 1171

Hencerek,
diványok, matracok készen kaphatók Glatstein kárpitos mesternél, Püspöki palota (bent az udvarban). Telefon 17-24. 1789

Szappanfőző-szodát
még a régi árban kaphat október 31-ig utalvány nélkül a Belvárosi Pestékházban, Hatvan u. 2. 1788

Gyönyörű
ebédlők, hálók, Schöberl-ágyak, rézágyak, matracok, magános szekrények, butorok és mindenféle ingóságok legjutányosabban kaphatók az Ingóságkövetőnél. 1777

Krizanténvirág
tövestől és rózsafa olcsón eladó. Bercsényi uca 43. sz. 1774

Zongora
eladó. Eötvös u. 15. Megtekinthető d. e. 10-3-ig. 1809

„HORTOBÁGY”
malom telepén liszt, korpatermés és darák eladása. — Megrendelések hához szállítva. Telefon 179.

GYERMEKDIVAT-HÁZBAN
Városháza épület, gyönyörű, olcsó gyermekruhák mélyen leszállított árban. Nagy választék!

Borsodban
500, Zemplémben 450 prima bérlet, 35, 38, 280, 230 holdas tanyásbirtokok olcsó áron kedvező feltételekkel eladók. Miskolc és környékén pékség, családi házak és bérpaloták, vízi- és gőzmalomok, szálloda és vendéglők eladók és átadók. 3200 holdas birtok teljes élő és holt felszereléssel eladó. Megbízott a Nádasy ingatlaniroda, Miskolc, Széchenyi u. 18. 1524

30 fillér
jóminőségű buzaliszt Horváth Lisztraktárban, Degeföldtér 1. 1810

Boroshordók
16 darab hordó 20-15 hl terig eladók. Nap u. 3. sz. 1813

Eladó
egy szép spór. Rákóczi 41. 1821

Potom olcsó árért
szüretelő kádak, présedarálók eladók. Széchenyi u. 22. 1818

Faanyag
épületből és kapufélék eladók. Libakert, Szegfű uca. Csószház. 1800

Zongora
jókarban levő sürgősen eladó. Miskolcznál, Böszörményi ut 2-a, II. emelet. 1799

Kitünő
kályha 40 pengőért eladó Medinger rendszerű, erőfűtőképességű. Hatvan u. 69. Holb vendéglő. 1800

VÉTEL

VILLANYMOTORT,
1 1/2-2 lóerőt, váltóáramú megvételre keresünk. Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Piac uca 49.

Csirkebuzát, ocсут
magas áron veszek. „Hortobágy” malom, Lisztüzlet. 1499

Tölgyfa,
bükffa, vagy porosz kőszék legjutányosabban beszerezhető, egy mázsát már hazaszállítunk. Rákóczi 13. 1500

Használt
kaptafát megvesz Balogh László, Népház, pincelakás. 1730

Megvételre
keresek 20 holdas lehetőséget tanyás, barna homok kisbirtokot, ügynököt díjazó Villás Gyula, Kopócsapátság Szabolcs megye. 1740

Keresek
egy vetőgépet, egy hengert és 10 darab magyar juh megvételre. Ajánlatot Városháza uca 8. szám alá kérem. 1770

Horgolt
függönyt, régít, megvételre keresek. Piac u. 16., III. 1840

Rövid
zongorát vagy pianót keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 1870